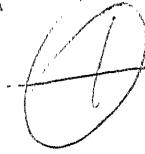


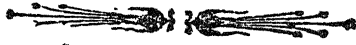
156/4



ಶ್ರೀ(ಃ) ಶ್ರೀ ಶಾಂತಾ ಶಾಂತಾ

శ్రీకి.

శ్రీలక్ష్మీ స్త్రానృసింహపరబ్రహ్మ జేనమకి.



శ్రీమతే శ్రీలక్ష్మీ స్త్రానృసింహదివ్యపాదుకాసేవక

శ్రీవణశతకౌపశ్రీవీరరాఘవశతకౌపయతీంద్ర

మహాదేశికాయనమకి.



శ్రీమదమౌఖ్యశ్రీలక్ష్మీ స్త్రానృసింహ దివ్యాస్థాననిర్వహణ

ధురంధరశ్రీవణశతకౌపశ్రీవీరరాఘవశతకౌపయతీంద్ర

మహాదేశికవిరచితా శ్రీమచ్ఛారీరక సుప్రభాతసమ్మేతా

శ్రీశ్రుతిగీతావ్యాఖ్యా.

శ్రీవీరరాఘవ శతకౌపయతీంద్రమహాదేశిక

దివ్యచరణారవిందసమాశ్రితేన

శుండప్పాశయం- అ|| తిరు వెంకటాచార్యేణ

బెంగళూరు తులసీవనవాసినా

తూర్పుల్ వెంకటాచార్యేణచ

బెంగళూరు వాగీశ్వరీ ముద్రాలయె

ముద్రాపితాసతీవిజయతే.





శ్రీయైనమః.

శ్రీలక్ష్మీన్మసంహపరబ్రహ్మణేనమః.



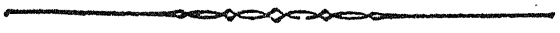
శ్రీమతేరామానుజాయనమః.

శ్రీమతేనిగమాన్తమహాదేశికాయనమః.

శ్రీమతేశ్రీవణోశతకోపశ్రీశతకోపయతీంద్రమహాదేశికాయనమః.

శ్రీమతేశ్రీలక్ష్మీన్మసంహదివ్యపాదుకాసేవకశ్రీవణోశతకోప

శ్రీశతకోపరామానుజయతీంద్రమహాదేశికాయనమః.



శ్రీమతేశ్రీలక్ష్మీన్మసంహదివ్యపాదుకాసేవకశ్రీవణోశతకోప

శ్రీవీరరాఘవశతకోపయతీంద్రమహాదేశికాయనమః.

శ్రీవీరరాఘవశతకోపయతీన్ద్రమహాదేశికైరనుగృహీతా

శ్రీశుక్తిగీతావ్యాఖ్యా.

శ్రీరామానుజయోగీన్ద్రసిద్ధాన్తవిజయధ్వజం । ప్రణమ్యనిగమాన్తార్యంబ్రహ్మవాదార్థఉచ్చతే ॥ ౧ ॥ దశమేశ్రీభాగవతేనస్తాశీతితమముని । శుకంపరీక్షుత్ప్రచ్ఛబ్రహ్మణిశుక్తిమానతామ్ ॥ ౨ ॥

మూలమ్ ॥ రాజా ॥ బ్రహ్మన్చహ్నూన్యనిర్దేశ్యేనిర్గు

ణేగుణవృత్తయః । కథంచరన్తిశుతయస్సాత్సత్సద

నతకపలే ॥ ౧ ॥ ఇతి.

[బ్రహ్మణి— “యతోవాచిమానీ” త్యాదికారణవాక్యప్రతిపన్నే బ్రహ్మణినిర్గుణే-అపహతపాపృత్వాదిభిగకారణత్వార్హత్రిగుణసమ్ము

స్థరహితే, అతవచ ; సదసతకవరే—అస్తీ తివ్యపదేశార్హ చేతనానా
 స్తీ తివ్యపదేశాన్హా చేతనాచ్చపరే, అతవచ; అసిద్ధేశ్యే— “ సదపసౌ
 మ్యేదమగ్రఅసీత్ — అసద్వాఇదమగ్రఅసీత్ , ఇతిచనిర్దేష్టుషశశ్య
 గుణవృత్తయః— త్రిగుణపరిణామశబ్దభూతాశ్చ్యుతయః, కథం—
 సాక్షాత్ప్రకృతతయా స్వసాక్షాత్కృతవస్తువత్, చరన్తి—ప్రపన్న్
 డై, విషయీకుర్వన్తి త్యర్థః. అస్యాయమాశయః ; శ్రుతయోహి బ్ర
 హ్మ “ యతోవాఇమాసీ , త్యానినాజగజ్జన్మాదికారణత్వంలక్షణే
 కృత్యైవప్రథమముపదిశన్తి తి “ జన్మాద్యస్యయతః , ఇతినూత్రేభా
 ష్యాదిసిద్ధంలక్ష్యలక్షణభావనిర్ణయాయువురోవాదసాక్షేతుయద్వైత
 నిర్దేశాద్దిజగతాగ్రణత్వస్యలక్షణరూపత్వంస్థాపితమ్. అస్యథాబ్ర
 హ్మత్వమేవలక్షణంకింసన్యాత్ , ఏవంబజగతాగ్రణత్వస్యోపాదాన
 త్వాదిరూపస్యలోకపృష్ట్యాశాస్త్రదృష్ట్యాచత్రిగుణసమ్బంధినవీవాపః
 సత్తయాతదభావేనబ్రహ్మణిఘటాదేర్త్రదాదివదుపాధానత్వాన
 మ్భవేనతల్లక్షణముఖేనతదుపదేశాసమ్భవాతగ్రంభిత్యమ్భవేవాపా
 కృతస్పృశ్యనస్తరభావిశబ్దాత్కకశ్రుతిభిస్తత్సాకాగ్రలికబ్రహ్మస్వభా
 వదర్శరాభావాత్ “ సదేవాసీ , దిత్యాదినిర్దేశాసామర్థ్యాత్తథాని
 ర్దిశ్యబ్రహ్మలక్షణప్రతిపాదనాసహత్వాచ్చకథంతాసాంబ్రహ్మణీల
 త్తణబోధనముఖేనపామోగ్యయతి. || ౧ ||

అతచేతత్ప్రీతానురూపముత్తరమాహ.

మూ || బుద్ధిన్దియమనగిపాగ్నాజనానామస్పజ
 త్ప్రీనుకి | మాత్రార్థంచభవార్థంచఆత్మనేకకల్పనా

యచ || ౨ || ఇతిస్పష్టమ్.

అత్రబుద్ధికబ్దోపలక్షితమహదావిస్మయే రేవాభిధానాతాగ్రణావ
 స్థత్రిగుణసమ్బంధస్యతదానింబ్రహ్మణీసత్తాబోధనేనోపాదానత్వసమా

పూర్వ పీఠికా.

ధనాత్ ఏకమేవే, త్యనేనవస్తవ్విన్తరసద్భావవ్యవచ్ఛేదేనస్త్వభూ
 తనిమిత్తకారణాన్తరస్యవ్యవచ్ఛేదలాభేఽపి, తదైక్షతబహుస్యా, ,
 మిత్రశుతిబలేశతస్యైవనిమిత్తకారణత్వలాభేనకార్యత్వసమ్భవసమ
 ధనాచ్చ; ఉభయవిధకారణత్వలక్షణముఖేనబ్రహ్మణిప్రామాణ్యంసి
 ధమ్- తదైక్షతే, , త్యాదిశ్రుతీనాంశబ్దమయత్వైఽప్యపారుషే
 యత్వేనవేదావగతతత్త్వదిద్వాదివస్తుసంస్థానస్మరణపూర్వమేవస్పష్టక
 రణస్య, , వేదశబ్దేభ్యవేవ, , ఇత్యాదిప్రమాణసిద్ధత్వేనవభగవదా
 హితశక్తీనాంవేదానాంస్పష్టికాల్పేపి భగవత్సజ్జుల్పవిశేషనిశ్చయనిత
 మయతయాభగవత్స్వభావదర్శనసమ్భవాత్, , సదేవేదమాసీత్-
 అసద్వాఇదమగ్రాసీత్, , ఇత్యాదినిర్దేశసమ్భవాత్తథానిర్దిశ్యకా
 రణత్వప్రతిపాదనముఖేనబ్రహ్మణిప్రామాణ్యంసులభమితిభావః. త
 దేతదాహ- జనానామితి. ప్రభురితి- సర్వశక్తిరిత్యర్థః. ,య
 స్సర్వజ్ఞ, , ఇత్యాదిశుభ్ర్యసోపలక్షణమిదమ్. అనేన, , వేదేన
 రూపేవ్యాకరోత్, , ఇతిస్పష్ట్యపంకుక్తవేదధారణేఉచ్చారణనిరపే
 ష్యశక్తిమత్త్వంసూచితమితితత్ప్రప్టివ్యవచ్ఛేదః. ననుపరిపూర్ణస్య
 ప్రయోజనాన్తరనిరపేక్షస్యకథంస్పష్టిప్రవృత్తిరిత్యతఆహ- మాత్రా
 ధమితి. మాత్రాః- విషయాః, విహికపశుపుత్రాదిభోగాః; భ
 వార్థమితి- భవాః- శరీరాన్తరానుభావ్యాస్సర్వరూపయాః, ఆత్మనే-
 ఆత్మానుభవరూపకైవల్యాగ్రమిత్యర్థః. అకల్పనాయ- మోక్షాయే
 త్యర్థః- (యద్యా) ఆత్మనేకల్పనాయేతి భగవదర్థకైజ్జుల్యరూప
 మోక్షసాధనధర్మాయేత్యర్థః. అత్రకల్పేమాత్రాధమిత్యనేనవిశ్వ
 ద్యం భవార్థమిత్యనేనకైవల్యం వివక్షితమితిబోధ్యమ్. ఏవంచప్ర
 లయేఅచిదవిశిష్టాజనాన్విలోక్యపరమకారుణ్యేనపురుషార్థానుభవా
 ర్హతాసిద్ధ్యర్థంస్వస్మృతిలాభ్యర్థంచత్రిగుణసంస్పృష్టివానామ్, ప్రభుః-

పూర్వకత్వస్వస్వరిగ్మతమిదంవిశ్వంప్రళయసమయో, అపీయ-సంభ్య
 త్యోశక్తిభిన్నహ-నూయోబ్ధిభావపత్తిభిన్నహ, శోయానంయోగేనని
 ద్యామితుపస్థిశం, పరం-ఈశ్వరం, తదంత-ప్రళయాంతే, తల్లింకై-భగ
 చదసాధారణజగతాః-రణశ్వాదిలతణభూతధమైః, బోధయాంచ
 క్రుకిప్రబోధయానుసుచిశ్యక్తి. అత్రవీతతు-ల్పదౌస్పష్టైకిపాగ్గపి
 పూర్వకత్వస్వస్వచిశ్వస్వస్వస్వయకథనాత్తిగుణసంస్పష్టజీవసచ్ఛావలా
 భాదప్యయస్థానవిశేషాకాంతాయాంస్వస్వైవతత్త్వానతవ్వలాభనస్వ
 స్వతత్సంబంధాయత్తోపాదానతవ్వలాభాచ్ఛయానమిత్యనేనచేతన
 వ్యాపారవాచితయాఅప్యయప్రయోజనసంకలాప్యశ్యయత్వస్వస్వస్వ
 స్వైవచ్ఛానననిమిత్తకారణత్వసిద్ధేశ్చనిర్గుణత్వాచ్ఛ్రీహ్మణగికారణత్వా
 సంభవఇతిపృశ్నాంశగిపృశ్నక్తి. గుణవృత్తితయాశబ్దమయవేదస్వస్వ
 ప్షికాలావస్థభగవద్దశకనాసంభవఇశ్యంశస్మోత్తరమాహ- (తదంత
 బోధయాంచకురితి) అనేనప్రళయసమానకాలస్థత్వస్వతస్వవేదేమ
 బోధనేనపాకృతస్వస్వస్వనంతరభావిశబ్దమయత్వస్వదాసగీకియతే.
 ఇదంచ “ తస్యహవావీతస్వమహతోభూతస్వనిశ్వనితమేతద్యద్యగ్నే
 ద, ఇత్యాదిశ్రుతిసీద్ధమితిభావకి. ||౧౩||

అ || ననుపురుషోచ్చారణాధీనస్వరూపస్థితికస్వవేదస్వకథంతదా
 నీంసద్భావాఘటతభ్రష్టతతహ.

మూ|| యథాశయానంసమాజంవందినస్తత్ప్రరాక్రమైః|
 పృత్యూషేభ్యేత్యనుశ్లోకైబోధయంత్యనుజీవినః||౧౪||
 రాజాధీనస్వరూపస్థితిప్రవృత్తికాభ్యత్యావందినః-స్తుతిపాతకా, శ్చ
 యానం- సుస్తం, రాజానం, పృత్యూషేభ్యేత్య-తదాజ్ఞయానియమే
 వఆగత్య, సుశ్లోకైఃకణశ్రావ్యశ్లోకప్రతిపాద్యైః, పరాక్రమైః, తద
 సాధారణావదానభూతైః, యథాబోధయంతితభేత్యభక- తదధీ

నసత్తాదికాప్రవవరిదినస్సమాత్ప్ర్యవణసుఖానుభవమాత్కాగ్ధంశతు
 జయాదిస్త్రణాగ్ధంపతదపదానానియథానిశాంతే పతంతి నతుప్ర
 బాధాధకంప్రయతంతే, తథాహపిభగవదధీనసత్తాదికాప్రవవేదాఃప్ర
 శయాంతేతదీయస్పష్ట్యాదిన్యాపారాపదానానితస్సంతోషాఃకంఘ
 ష్ట్యాద్యుపయక్తసంస్థానస్త్రణమాత్కాగ్ధంపతువంతి ; నతుగన్వ
 తంతాఃప్రబాధయంతితిభావకి. ఏవంచభగవచ్ఛాస్త్రపారవిశేషాస్స
 న్నవీవతేతదానీంస్థితాఇతి_ నత్రిగుణవ్యాపారభూతశబ్దమయత్వంబె
 దానామితిసిద్ధమ్.॥ సర్వవెదమయోస్త్వహా , మిత్యాదికమనుసం
 ధేయమ్. ॥౧౪॥

అ॥కథమస్తువన్నిత్యత్రశ్రుతిగీతాముపస్యస్యతి.

మూ॥ శ్రుతయః_ జయజయజహ్యజామజితదోషకృభీ
 తగుణాంత్యమసియ దాత్య నాసమవయధ్ధసమస్తభగః |
 అగజగదోకసామఖిలశక్త్యవబాధకతేక వ్విచదజయా
 త్యనాచచరతోనుచరొనిగమః ॥ ॥౧౫॥

(జయజయెతి-) భూఅజిత-అజయాపిజేతుమశక్య, జయజయ-ఉ
 త్క-షకమావిషుకరు, స్పష్ట్యాదివ్యాపారేణహితేనర్వోత్క-షకప్రసి
 ద్ధితిభావః. తదాహ-(జహ్యజామితి)- అజాం- మూలప్రకృతిం,
 జహీ-నాశయ, మహదాదిపరిణామసంకల్పసేనఅజాత్వంనాశయే శ్య
 థకః. య ద్వాజహీత్యజినాంతమోవస్థాంఅప్యక్తాదికతయావిస్మజే
 త్యథకః.

(జౌషణాత్ప్రయాదికాత్ప్రపకే త్యాగభ్యుక్లోలాగ్నభ్యనుః, మౌలుకగా
 షకః-) కథంస్వతానిత్యానియాపరిణామసంకల్పసమిశ్లశాహ-
 (దోషకృభీతగుణామితి)పరిణామానిదోషాయైవగృభీతాః-గృహీతాః,
 (గ్రహేభ్యశ్చందసీతిహాస్యభాదేశకే) గుణా-స్పత్వరజస్తమాంసి

యస్యాస్తాం-గుణవైషమ్యప్రయుక్తప్రదేశనివపరిణామసంక
స్యాస్వతొనిత్యత్వంనభజ్యతేఇతిభావః. ననుబ్రహ్మాదయఏవల
నేకింనశక్నుయరిత్యతఆహ(త్వమసీతి)-యదాత్మనా-యాద్య
అజాంతర్యామితయా ; త్వం, సమవరుద్ధః- ప్రతిహతః, స్వ
యత్రాన్వయవ్యతిరేకః; సమస్తానాంబ్రహ్మాదీనాంభగః, విశ్వర్వ
తథాఘాతాసి ; ప్రకృతిపరిణామాండాంతర్వర్తిబ్రహ్మాదీనాం
దాదిపరిణామసంకల్పనైకక్తిరితిభావః. నన్నేవంప్రకృతిపరిణా
షశబ్దవిశేషమయస్యవేదస్యతేకథమిదానీంప్రళయావసానే మ
హిమావలూకనప్రసంగఇత్యతః- (అగజగదాకసామితి)-
తీత్యగాః- స్థావరాః, గచ్ఛంతీతిజగంతి-జంగమాశ్చ, క్షికాంసి-
సి, శరీరాణీతియావత్ ; యేషాంతేషాంజనానాం ; అఖిలశ
బాధక-సమస్తకర్మాదిశక్తుద్బాధక , పాక్తనకల్పసృష్ట్యాః
గమానామనుగతాకారశక్తిస్మరణపూర్వకంతేషాంతత్తచ్చక్తిః
నమాత్రవ్యాపారత్యభః, తతశ్చసర్వజీవానాంకర్తృశక్త్యాదీన
నాదిత్వాదహమపీదానీంవర్తఇతిభావః. ననుతథాపితవస్వ
సద్భావేషిమయాతచ్చక్తిప్రకాశనరూపసృష్ట్యవంతగమేవహిమ
మహిమావలూకనశక్తిరిత్యాహ-(క్వచిదితి)-క్వచిదజయా-ప్రకృ
ణామాధిష్ఠాత్యత్వేనబ్రహ్మాదిశరీరకతయా, క్వచిదాత్మనాచ-ప్ర
నిత్యవిభూత్యాదౌస్వరూపేణచ, చరతః, తేనిగమః- వేదః, అను
త్- అనుచరఇవాచనేదిత్యభః. [అనుచరశబ్దాదాచారకృద
తట-ర్తలిబ్] తథాచత్వయాబ్రహ్మాదీనాంపాకృతసృష్ట్యనం
శక్త్యావిమా- రేషి, వేదసగూపేవ్యాకరో, దిత్యనేనతవసృష్ట్యమా
స్తుసంస్థానాదేఃపాక్తనకల్పనుగతాకారత్వస్మరణాభంస
స్తవేవస్మరణసాధనవేదస్వాపిపాకృతబ్రహ్మాదీనంబంధితయాప

క్షత్వశ్చన్వరూపసంబంధితయాచక్రిశ్చన్వత్సంకల్పాయతైవేతితదానీని
గమరూపస్యాపిమెత్వదీయమహిమావలాకనశక్తిరస్తీతిభావః. ||౧౦||

శ్లో || జయజయదుజయప్రకృతిముత్స్పృజజుష్టగుణాంత్యమసియ
దాత్మనాస్వవశఘాతసమస్తపదఃశ్చిరచరదేహీనాంశక్తివికాస
కతెక్వచివజయాస్వతశ్చచరతోనుచరేన్నిగమః.) ||౧౧||

అ||నన్వేవంమన్మహిమ్నోయథావద్యేదనమస్తీచేద్బ్రూతైత్యత్సా
హుకి- (యద్వా) శ్చిరచరదేహీనాంశక్తివికాసనమెవమయాకార్య
మితిబ్రూషే తేనతప్వస్పృష్ట్యపాదానం, అహంతునిమిత్తమాత్ర
మిత్యుక్తంభవతి, అతోనిగమస్యమచనుచరభావకథనమసంగతం, మదీ
యయథావదాకారాకథనాదిత్యత్సాహుకి-

మూ|| బృహదుపలబ్ధపేదవయంత్యనశేషతయా
తడిదయాస్తమయావికృతేమృకాదివాఽవికృతాత్|అత
ఋషయోదధుస్త్వయిమనోవచనాచరితంకథమయథా
భవంతిభువిదత్తపదానిస్యశాం|| ||౧౨||

(బృహది)తి-ఉపలబ్ధం-పాకర-బ్ధఉపలబ్ధం, బృహత్-స్థూల, మేత
జ్జగత్, అవశేషతయా-త్వదేకశేషతయా, అవశిష్టత్వదేకాత్మతయై
తియావత్, అవయంతి-ః సదేవసోమ్యేదమగ్రాసీత్-ఏకమేవ, ఇత్యా
ద్యాయశ్చుతయః ప్రతిపాదయంతీత్యర్థః. పాకృతబ్రహ్మాదిసం
బంధితయావర్తమానాభిశ్చుతిభిఃపరిదృశ్యమానసమైసముదాయాత్
కప్రపంచస్యఅవశిష్టత్వదేకాత్మకతాబాధననసర్వధాలవిద్యమానస్య
త్వదాత్మకత్వాసంభవాత్పాకర-ల్పాపలబ్ధస్యానుపలభ్యమానతాయా
పసూక్ష్మావస్థైవోచ్యతేఇతదద్విశిష్టత్వదేకాత్మకత్వమేవలభ్యతేఇతి
భావః-తతశ్చత్వమేవస్పృష్ట్యపాదానమపిత్యుక్తరంభలితమ్. తదుపపా
దయంతి- (యత) ఇతి-ఏతేన ః స్వస్పృష్టమిదమాపీయే, త్యుక్తంస

మధిక-తంభవతి. వికృతీ- ఘటశరావాదె, మృకది-మృత్తికాయా
 మివ, అవికృతాత్వత్వప్రవృద్ధియోస్తమయో- ఉత్పత్తిప్రసాదా,
 యతఃపాపాన్వనిభక్తికాత్వని- తేన- పశయాధారత్వముత్పత్త్యుపా
 నానాన్వించదణితంభవతి. అతవీవమృదీత్యధికరణత్వవివక్షయానప్త
 మ్యుపాత్తానతిశేషమాధకమవ్యయమ్. **|| ౧౬౬ ||**
మికోశాత్ ; అతకి-వవందూపాత్వత్వప్రవ, ఋషయః-వెదాకి, త
ద్వష్టానాః ; త్వదధీనస్వరూపస్థితిప్రవృత్తికాస్సంతవీవెత్సర్థకః.త్వ
యమనోవచనాచరితం-మనోవ్యాపారవాగ్వాపారౌ, దఘః,ఇదం
జగత్పురాత్వదాత్మకమాసీదితిజ్ఞాత్వా తథావచనమ్. నేనవేద
మగ్రాసీత్ , ఇత్యాదివాక్యరూపమాచరిత్యర్థకః. నన్వేవమిదానీం
తనదశాపేవపురస్కృత్యబృహదుపలబ్ధమేవనదద్యభవతీతికిమితిన్వోచ్యత
ఇత్యత్రోహుః- (కథమయథాభవంతీ)త- భువి-ధూమా, దత్తపదా
ని-లబ్ధస్థితికాని, మనోవచనాని, కథంస్యాణామయథాభవంతి-నరౌ
పలబ్ధప్రకారాతివృత్తానికథంభవన్తిత్వర్థకః- ప్రపచ్చస్యస్వసమకాల
వర్తితమైవోపలబ్ధిర్యయంనరౌపలబ్ధప్రకారకి,నకల్పాంతరౌపలబ్ధత
యా,శదానీంప్రాకృతసతికత్తృభేదాధో-పాఖ్యానసంబంధియై
వస్వవ్యాపారస్యస్వస్వంకల్పాయత్తౌత్వనితిభావః. || ౧౬౬ ||

శ్లో || బహుఖలుదృష్టమేతదవయంత్యవిశిష్టతయాజనవిలయామృదీ
 వసికృతజగత్స్వయంచ | అతఋషయోదధుస్త్వయమనోవచనాచ
 రితంకథయథాభవంతినరదృష్టపదాశ్చుతయః. **|| ౧౬౭ ||**

అ|| ఏవంకారణావస్థబహూమహిమావలొకనసంభవంస్వస్మిన్ను
 పపాద్యతాదృశబ్రహ్మణోముషిభిరుపాననసంభవంఫలసంభవంచై
 ముత్యన్యాయెనదృశయంతి-యద్వా-సౌతుంశక్తౌపిమామెవస్తుత్వా
 నిగమకి-కింఫలమాభ్యుయాదిత్యత్రోహుః-

మూ || ఇతి తవ సూరయస్తస్యోధిపతేఽఖిలలొకమలక్ష
 ంకథామృతాబ్ధిమవ గాహ్యతపాంసిజహుః | కిముత
 వునస్వధామవిధుతాశయకాలగుణాః పరమభజంతి
 యోపదమజస్రీసుఖానుభవం ||

||౧౨||

(ఇతీ)తి-త్ర్యధిపతే-నిఖిలజగదీశ్వర, ఇతి-ఉక్తరీత్యా, “ సదేవ
 సోమ్యైవమగ్రాసీ , దిత్యాదిరూపా, అఖిలలొకానాంమలక్షపణ్-
 పాపనాశినీ, యాకథా, నైవామృతాబ్ధిస్తమవ గాహ్య, సూరయః, ఆ
 జానశుద్ధామపఠంతికి, అవ గాహ్య-భక్త్యానుసంధాయ, తపాంసి-తా
 పత్రయం, జహుః-త్యక్తవంతకి, ముక్తాఆత్మానుభవవంతో బభూవు
 రితియావత్. ఏతత్ప్రకరణవిహితసద్విద్యానిష్ఠానాంపునః మోక్షప్రా
 ప్తిరన్యాద్యశీత్యత్ర కిమువక్తవ్యమిత్యాహ- (కిముతే) తి-హేసరమ
 యేవున, స్వధామా- స్వయోగమహిమా, ఆత్మానుభవ తేజసా
 వా ; విధుతాకి, అశయకాలగుణాః- క్షత్రిపాసాజరామరణాదయో
 యెస్తైతథావిధా, భజంతి-ఉపాసతే, సద్భ్రష్మేతిశేషః ; తెఅజస్రసు
 ఖానుభవం- నిత్యసుఖానుభవాహం, పదం-స్థానవిశేషం, భజంతీ
 త్యావర్తంతే, కిముత- కిమువక్తవ్యమిత్యర్థః. ఇత్థంచకారణావస్థస
 దుపాసనాప్రతిపాదనాథా మేతదాఖ్యానపఠనైన స్వరూపేణతాప
 త్రయోపనోదనాథంచత్వామేవస్తుమోవయమితిశ్రుత్యాశయ ఇతిసి
 ధ్ధమ్.

||౧౨||

శ్లో || ఇతి తవ సూరయోజగదీశ్వరలొకమలక్షపణ్కథామృతాబ్ధిమ
 వ గాహ్యజహుఃకరితం | కిముత వునస్వధామవిధుతాశయకాల
 గుణాః పరమభజంతి సత్పదమజస్రీసుఖానుభవం.

||౩||

అ||ననుకారణావస్థసదుపాఖ్యానోపాసనాదాకిమితీసూరయస్తప్ర
 వర్తంతే, నతుబ్రహ్మేషాపాసనాదావిత్యాహుః-య ద్వా-సద్భ్రష్మక్

భా శ్రవణోపాసనాదావప్రవృత్తాక్ ప్రతితత్త్వవికిమథకమిత్యత్ర
తాన్నిందంతి.

మూ॥ దృతయభినశ్యసంత్యసుతృపాయదితేనువిధా
మహదహమాదయోజ్ఞ మస్మజ్కయవసుగ్రహతః పురు
షవిధోస్వయోత్రచరమోనన్నయూదిషుయత్సదసతః
వరంత్యమథయచేష్వవశేషమృతం. 110౮॥

(దృతయ) ఇతి—మహదహమాదయో—మహదహంకారాదయశి,
యదనుగ్రహతకి—యాదృశబ్రహ్మనుగ్రహతకి, అణ్ణం—చతుర్ముఖా
త్పాదస్థాన, మస్మజ్క, తస్యతేనువిధాకి—అనుజీవినః, త్వదాయత్తజ
న్మస్థితకామూరయకి, అనుత్యపకి—ప్రాణరక్షణమాత్రత్యస్తాయదిస్య
రితిశేషకి; శ్వేతగ్రాథాశ్రవణోపాసనాదిమవిముఖాయదీత్యథకః. తె
ద్రుతయకి—చర్మభస్మికాఇవ, శ్వసంతి—శ్వాసమాత్రలాభాభవంతి,
నతుపురుషాథక భాజఇత్యథకః. ఏవంచబ్రహ్మాదీనామపిత్వదా
యతోత్పత్త్యాదికత్వానోక్షుప్రదత్వాభావాత్పరమకారణఘాతస
ద్భ్రహ్మకథాశ్రవణభజనాదికమేవసూరయశికుర్వంతీతిభావకి. అత్ర
మహదాదిస్పష్టైరెవకథనాత్ప్రళయకాలప్రకృతిసద్భావలాభనత
ద్విశిష్టవేషణసద్భ్రహ్మాణోజగదుపాదానతవ్వంచనమథితమితినిర్దు
ణేబ్రహ్మణ్యపాదానకారణత్వాసంభవా “ తగ్రాథంచరంతినుత
య ” ఇతిప్రశ్నాంశస్సమాహితఇతిబోధ్యమ్. ననుతహికాశ్రుతి
భికిమిత్యన్ననుయాదీనాంపాకృతరూపాణాంపురుషవిధత్వాదిరూ
పణేనస్తవఃక్రియతేపి తతగ్రాథాశ్రవణోదర్శిభలత్వాదిశ్యత్రాహుకి—

(పురుషవిధ) ఇతి—అత్ర—అన్ననుయాదిస్తవె, అన్ననుయాదిషు,
చరమకిఅన్వయకి, పూర్వవిజ్ఞానమయమనుసృతః, పురుషవిధకి—
పురుషాకారత్వేనరూపితకి, యత్స—చైతనం, యదను—దచేతనం,

అతఃపరం-విలక్షణం, త్వమేవ, అథపునకప్రళయకాలేయదవశేషం,
ఋతం-సత్యం, “ సోకామయతే , తివక్ష్యమాణశ్లోకైఃసపిపన్నః
పరమకారణంచత్వమేవ, అన్నమయాదిపూజ్యత్వబుద్ధివర్తనాథం
తత్రచగమకొశానందమయస్వైయబ్రహ్మత్వఖ్యాపనాథంచఅన్నమ
యాదిమరూపణమాత్రం, నతుతేషామేవపాధాన్యైస్తవనస్వయ
ఇతిభావః.

||౧౮||

శ్లో || విఫలాశ్వస్వసంతియదితేనుజీవినో మహదాదయోంజమస్య
జన్యదిచ్ఛయా!పురుషాకృశిహిచరమోత్రపంచకేసనత్పరంత్యమవ
శేషమప్యత్రం ||౧౮||

అ||నస్వేవంకారణపరాణాంశుక్రినాంకథాశ్రవణోపాసనాదినా
మోక్షఫలత్వాదస్తుతాసాంమదీయస్తవప్రవృత్తిః, “ యస్తేవ్రితమే
వంపాధేశమాత్రమభివీమాసకికారణోపాసనరూపాత్మానంవైశ్వాన
రముపాస్తే , ఇత్యాదివైశ్వానరదహకాదివిషయకథాశ్రవణోపాస
నపరాఃఃమితిమాంస్తుచంతీశ్యత్రాహరి.

మూ|| ఉదరముపాసతేయఋషివత్కృసుకూర్పదృశః

కవద్ధతింహృదయమారుణయోదహరం |

దనంతతవధామశరఃపరమం

శ్మమేత్వనపతంతిక్యతాంతముఖే ||౧౯||

(ఉదర) వత్కృసు- వెదవిహితమోక్షసాధనైషు, కూ
ర్పదృశః-శకం దృశస్థూలదృశః, కేచిత్, ఉదరం-జాతరా
నలశరీరకంత్యామతే, కారణావస్థబ్రహ్మోపాసనాక్షమత్వా
దితిభావః. కేచిత్, పరిసరా-నాడ్యః, తాసాంపద్ధతిం-మాగం,
ప్రసరణస్థానాథమిత్యథః-హృదయం-హృదయాంతర్వర్తినంత్యా
ముపాస్తే, శాంతియదిద్వానిష్టాఇతిభావః. దహరం-దహరాకాశ

యాపం-త్వాముపాసతే, కేచి-ద్దహరవిద్యానిష్ఠాకి, ఆరుణయః- ఆ
 రుణషికావంశ్యాభివృద్ధికి, అస్యవైశ్వానరవిద్యాదావన్వయః- హేమ
 నంత, తతకి-హృదయాదుపరి, తవపరమంధామ-స్థానం, శిరః-
 భూమిధ్యుపర్యంత, ముదగాత్-ఆక్రామంతి, తదభ్యుపాసనస్థానమి
 త్సంగః. యద్వా-తతకి, శిరః-పహారాదుపరి, శిరస్థంభూమిధ్యుస్థము
 పాసతే, ఏషాంపరమంధామ-పరమపదముదగాత్- ఊర్ధ్వ-సమీపం
 గతః, ఏషాంపరమసదపాప్తిరతిసమీపఇతిభావః- యదుపాసనంప
 రమపదంవాసమేత్యునునిహకృతాం తిముఖేనపతంతి- సంసారముఖే
 నభ్రాశ్యంతితిభావః-ఇత్థంచాధికారి విశేషేమసంసారభయనివృత్త్యై
 పాయభూతోపాసనాదికథనాథం తత్రతత్రత్వనీయోపాఖ్యానస్త
 వఇతితాత్పర్యమ్. ॥౧౯॥

శ్లో ॥ సద్భజనాక్షమాజతరగానలమూర్తిమిమంపరిసరపద్ధతిం
 హృదయమారుణయోదహరం | శిరఃపదగాదనంతతవధామతతఃపర
 మంపునరిహయత్సమేత్యనపతంతిభవాభిముఖే ॥౫॥

అ॥ నస్వేవంకార్యావస్థబ్రహ్మణాపాసనకార్యధూతవస్తుసంబం
 ధావృహ్మణస్సవోషత్వదుఃఖిత్వాదికంస్యాచితిశుభాశ్రయత్వాభావా
 దుపాస్యత్వమేవనస్యాదిత్యత్రాహుః.

మూ ॥ స్వకృతవిచిత్రయోనిమవిశన్నివహేతుతయా
 తరతమతశ్చేకాస్యనలవత్స్వకృతానుకృతికి, అభవితథా
 స్వమూష్యవితథంతపధామసమంవిరజధియోన్వయం
 తృభివిపస్యవచకరసం॥ ॥౨౦॥

(స్వకృతేతి)-స్వకృతాః-త్వత్కృతాః, విచిత్రాః, యోనయః-ఉ
 దరాదిశరీరావయవాకి, యేషాంతేషు-జారరాగ్నిషు, హేతుతయా,
 అధిష్ఠాశ్రయయా, శరీరతయేతియావత్; విశన్నివతి-విఘ్నస్వరూపత్వై

శ్రుతిపాసకానుగ్రహణం రూపవిశేషవిశిష్టతయా ప్రవిశస్మివ, పూర్వం
స్థితోపి రూపవిశేషపరిగ్రహమాత్రం కరొతి, నతు తదానంకుతశ్చిదాగ
న్యప్రవిశతిభావః. అనలవ, త్వత్కృతాః జరరహృదయాదీః, అ
నుకరోతీతి తథాధూతస్య, తరతమతిః-తత్తద్దేశానుగుణపరిమాణవత్త
యా, చకాసి-ఉపాసకానాం స్వరూపమాపిక్ష్యరోపీత్యర్థః. య
థానలస్తృణకాష్టాదిషు తత్త్వరిమాణతయా సకాశతేతద్వయపా
సనాలంబసిద్ధ్యర్థం త్వముపాసకశరీరావయవేషు తత్త్వరిమాణం
రూపమావిషగరోపీతిభావకః. అథవీవముపాసనానిష్ప్యత్త్వ్యసంత
రం, అమూఘయోనిషు-దేహాదిషు, వితథాను-అవిద్యమానాను, ఉపా
సనామహిమ్నాఽపసంహృతాస్విత్సర్థకః. అవితథం-అనుసంహృ
తం, సమం-ఏకరూపం, కార్యానుప్రవేశకృతకార్యగ్రతపోషస్పృశం
రహితం ; ఏకరసం-అపరిచ్ఛిన్నానందరూపం, తవ, ధామా-గమ
రూపం, విరజధియతి-నిర్మలమతయతి, క్షణాదిమలశూన్యతయా చరిశు
ద్ధజ్ఞానాక, అభివిపస్యవః-అభితోవివిధత్వద్గుణవాదాశ్చ కస్తుతీయం క్షాతి
అన్వయంతి-అనుగచ్ఛంతి, నిశ్చూరివన్నిత్యకిజగరాభవంతీత్యర్థకః-
ఉదరాదిస్థతయోపాసనైవితవసగ్వశరీరతయా స్వతోనిదోషతయా చ
నశరీరగతదోషగుంధప్రసంగః. “నస్థానతోపి పరస్యోభయలింగం
సర్వత్రసో” తి సూత్రన్యాయాదితిభావకః. || ౧౦ ||

శ్లో || ఉదరహృదయాద్యంతస్థంత్యాముపాసతేవయేతదనుగుణ
మైవైషాం రూపం ప్రకాశయన్ గ్నివత్ | భజనవశతో సమైశ్చైవ ముష్టిరం
తవ ధామతద్విమలమతయోనిశ్చంపశ్యంత్యభిష్టుతతద్గుణాక | ౧౧ ||

అ || అథైవముపాస్యబ్రహ్మణి ఉదరాదిస్థానసంబంధితయా ఉపా
సనైవతక్మాతదోషప్రసంగాచ్చ భాత్రయత్వచాధశంకాం పరిహృన్యవి
శ్చుస్వరూపస్య తత్త్వానకృతపరిమాణతేవనోపాసకానాందివాన్యత్త్వ

స్వరూపస్మాల్లక్షణమోక్షాసిద్ధిప్రసంగఇశికాఽపరిహారతి.
 మూ॥ స్వకృతపురేష వ్విమీష్యబహిరంతరసంవరణఽతవపురు
 షంవదంత్యఖిలశక్తిధృతోంశకృతం। ఇతిన్యగతింవివివ్య
 కవయోనిగమావపనంభవతడపాసతేంఘ్రిమభవంఘ
 వివిశ్వసితాః॥ ॥౨౧॥

(స్వకృతేః)- స్వకృతేషు- స్వసంకల్పాయితైషు, పురేషు- దహ
 రాద్యుపాసకశరీరేషు, అమీషు-దహరాదిస్థానైషు, అబహిరంతరసం
 వరణం- బహిరంతరస్సంఘాతప్రతిఘాతానహాస్వరూపం, అఖిలశక్తి
 ధృత-స్వరవశక్తైస్తవ, అంశకృతం-శక్తితేజసంకల్పితం, పురుషం-ఊ
 పాసకాలంబనపురుషాకారవిశిష్టత్వదాత్మకత్వం, వదంతి- అంగుష్ఠ
 మాత్రకపురుష, ఇత్యాద్యాస్మృతయిభ్యోకః. వదంచడపాస్యవి
 గ్రహణవచ్చేదెనదివ్యాప్త్యస్వరూపస్యోపాస్యస్వలాభాత్పరిపూణఽబ్ర
 హ్మస్మాల్లక్షణమోక్షసిద్ధితిభావః. దివ్యాశ్రుత్వరూపస్యదుర్గ
 హత్వేషితత్త్వద్విగ్రహేనాపాధ్యవచ్చిన్నస్వసర్వనిర్వాహశక్తిమత్తయా
 పరిపూణఽబ్రహ్మస్మాన్స్త్వోపాఽఽత్వచక్షతమిహిసూచయితుమఖిలశ
 క్తిధృతఇక్యక్తం. ఇతి-ఇథంసు,న్యగతిం-మనుష్యస్యగతిం,భగవద
 ధిష్ఠితపూరయూదిస్థానవిశిష్టత్వరీతిం, తత్తదధికారానుగుణంతత్త్వాన్
 నానుగుణపరిమాణదివ్యవిగ్రహవిశిష్టబ్రహ్మోపాసనరీతించ, కవయః-
 వేదాంతతత్వజ్ఞాః, వివివ్యనిరూప్య, నిగమావపనం-నిగమానామా
 వపనం, కాశ్చ్యోకనవిస్తరేణవా విషయీకరణస్థానభూతం, భవతః
 అఘ్రిం, అభవం-సంసారనివృత్తిహేతుభూతం, విశ్వసితాస్సంతః-
 అంగుష్ఠప్రమితత్వావివిశిష్టవిగ్రహేనాపాసనైవినశ్చేషసంసారనివృత్తి
 పూర్వకస్యాభావికపరబ్రహ్మనుభవసిద్ధిభవత్యైవేనిర్ణయవస్తస్సం
 తః, భువిడపాసలే- " సర్వంఖల్పిదంబ్రహ్మతజ్జలానితిశాంతడపా

సీతే , త్వారభ్యః యోషమత త్కాంతహృదయవతద్భ్రాహ్మీదమి
 తగిప్రేత్యఅభినంభవితాస్తీతియస్యస్యాదధానవిచితాస్సీతి పర్యం
 తశ్రుత్యథాఽభిహనుసంఘేయః .

॥౨౦॥

శో ॥ అంగుష్ఠమాత్రేపురుషేపుషాస్యైవిభుంయథావనస్మనుజాల
 భంతే | ఇతిస్వశక్తింకవయోనిరూప్యత్వదంఘ్రిమామ్నాతముపాసతే
 బుధాః॥

॥౨॥

అ ॥ ఏవముపాసనాభదానుపన్యస్యతాసాంప్రకృతజన్మనిమోక్ష
 పర్యంతత్వాభావేప్యభ్యాసవేళాయామేవనిరతిశయసుఖరూపత్వాద
 వశ్యకర్తవ్యత్వమాహుః .

మూ॥దురధిగమాత్మతత్పనిగమాయతవాత్తతనా

శ్చరితమహఃమృతాబ్ధిపరివర్తపరిశ్రమణాః |

నపరిలషన్తి కేచిదపవర్గమపీశ్వరతే

చరణసరోజహంసకులసంగవిస్మృష్టగృహాఃకి . ॥౨౧॥

(దురధిగమేతి) హే-ఈశ్వర ? తెచరణసరజయోహుః-సాభివర
 మమాణాఘంసాః-పరమహంసాదిరూపాః పాసకాః, తెమాంకులే-
 సమూహే, సంగెన-సంభాషణేన, విస్మృష్టగృహాఃకి-త్యక్తగృహాదయకి,
 విరక్తాభియవత్ ; కేచి-దుపాసకాః, దురధిగమం-ఉపాసనామం
 తరణదుష్ప్రీపం, యత్ ఆత్మభత్వం, తస్యనిగమాయ-ప్రావణా
 య, ఆత్మా-గృహీతా, తనుకి-రామకృష్ణాదిరూపా, అంతర్వా
 మ్యాదిరూపావాయెనతస్య ; తవచరితం-దివ్యచెష్టితమేవమహఃమృ
 తాబ్ధిః, తస్మిన్పరివతః-పరిభ్రమణం, పరిశీలనమితియావత్ ; త
 స్మిన్, పరిశ్రమణం-ప్రయాసకి-బౌద్ధుఖ్యిభితియావత్ ? ఎసాంతే ;
 తథానూతాస్సంతకి, అపవర్గం-మోక్షమపి, నపరిలషంతి-నకాంక్షంతి,
 త్వద్భజనసుఖసంగమహిమ్నామోక్షమపితృణీకుర్వంతితి భావః . ॥౨౧॥

శ్లో ॥ త్వద్విద్యవృత్తములసంగవిధూతకామాశ్చచిత్వదాప్తయతి
 పాత్రతనాస్తవైక । భూమామృతాస్థిపరివర్తసువైకభృత్ప్రాశికాంక్షంతి
 మోక్షసంపినాకములెతరాణి ॥౧॥

అ ॥ ఏవంభగవద్భవనస్యసుఖరూపశ్చేష్టపిపూర్వజన్మకృతపాపవ
 ఖాలే-చిదేహమెవశోగ్ధుమసుధవంతః పాపిష్ఠయోనిమజాయంతఇ
 త్యహుః ॥

గూ ॥ త్వదనుపధంకులాయమిదమాశ్మసుహృత్ప్రియత
 వృరతితథోస్తు శేవ్యయిహితేప్రియత్యహుః ॥
 నవతరమంశ్యమూఅనదుపాసవయాత్మహనా
 గుగుశయాభ్రమంత్యురుభయెకుశరీరభృతః ॥౨౩॥

(త్వదస్మితి) త్వయా- అనుపథం అనుగతం, అనుప్రవిష్టమితియా
 వత్, ఇవంకులాయం- శరీరం, ఆత్మా-శరీరీ, సుహృత్-మిత్రం,
 ప్రియం ధోగ్యం, పత్రైస్తుల్యమితి. తేనతుల్యమితివదిక, చరణి-
 అవరతి, భానతఇతియావత్, అవిపకీనామితివేవది. శభావ్యావనభ
 రగస్వామ్యాదిభిశ్చరీరభ్రాంకాకారతుల్యమున్నుశే-ఆత్మసుహృ-త్ప్రి
 యకార్యకే, అంపవహితే- ఇష్టప్రాప్తకే, ప్రియ-అనుకూలతయా
 ధోగ్య, ఆత్మవి-ధారకవ, త్వయి, బర-శక్ష్మం, నరమంతి-నప్రి
 యంతే, ఇష్టమనదుపాసవాయ-హితసుహృదాదికార్యకరత్వేఅసతి
 తద్భాగ్యైస్తుహి తత్తద్భావానుసంధానన, ఆత్మహనకీ-ఆత్మహా
 తినపవతఇత్యుక్తకా-కుతఇత్యుక్తాహుః. (యవనుశయాఇతి) -ఉక్తా
 వదుపాసవైవానుశయకీ- భుక్తిక్షంకర్మయేమింతెతథో-స్తావనాః,
 అతఏవకుశరీరభృతకీ-కుశ్చితశ్వావరాహ-వియోనిభాజ, ఉరురుయె-
 అధికభయహీతౌ, సంసారేత్రమంతి-పరివర్తంతే, య-రమణీయవ
 రణార-నుణీయాంయోనిమాపవ్యంతే-కపూయంబరణాశకపూయాంయో

నిమోపద్యంతః, ఇత్యాదిభ్యురేరితిభావః. అతస్కరీరలశ్చ త్వాదిబు
ద్ధిపరిత్యజ్యశరీరీణిభవ త్యైవఅత్మసుహృత్ప్రియతవబుద్ధ్యాన్యైశికాత్యై
తిసద్ధమిత్యుక్తంభవతి. ౧౨౩॥

శ్లో॥ త్వదనుప్రవిష్టతను మెవ పాపిహృషియమిత్రభోక్తృవదుపాస
తేవచాః॥ త్వయి త్యా శిభరణధారణాన్మృశేసరమంత విజముహూరా
త్యఘాతినః. 1౯॥

అ॥ ఏవంభగవద్య జనావానెకపాపిభవత్వసంసార మౌతు ర్వైఅభీధా
యతకృజనస్యభగవ త్ప్రొవకత వసంసారనివర్తకత్వైకైముత్యైకాన్యా
యనకృతయంతి.

మూ॥ నిభృతమరుస్సనోక్షదృఢయోగయజోహృదియ

న్మనయతి పాస తేతదగయోమయయస్త్విరితాత్ |

స్త్రీ యదర గేంద్రభోగఘనకర్ణవిపక్తధియో

వయమపితేనమాన్సనుకృశాంఘినరౌజనుధాః. ౧౨౪॥

(నిభృతేతి) - విఘ్నతాన-నిశ్చలాని, నియమితాఃశీయవాత్, మ
రుస్త్వనోక్షాణి- పాపమునశ్చంద్రియాణి, యైస్తైతాదృశాః, దృఢయో
గం- అవిచాల్యోపాసనాం, యజ్యంతే ఇతికృధయోగయజః- తాదృ
శాశ్చమునయతి, హృదియత్త్వత్వకసరోజముపాసతేశిత్తవపకసరో
జం, అయోషి-శత్రవశ్చైద్యావయోషి, స్మరణాత్-అవస్థాపన
మాశ్రాజే, యయతి-ప్రాప్తిః, నిరంతరస్మరణశ్చైవకృతశ్చేవశిత్వ
తప్రొవకత్వైభక్త్యాఃపాసనీతుస్తత్ప్రొప్రాప్తిముజక్తవ్యమితిభావః.
“ మహుదంసర్వథూతానాం, ఇతిసర్వసుహృత్వాన్వైవకృతవ్యపరి
హారాయవ్యాజమాత్యసాపేక్షనన్యతవకామభౌగాభావంత్వదాశ్రితా
నుగోపిష్యివత్వత్పదాబ్జభక్తేష్వివచాస్మాన్సపిత్యకనుగ్రహస్తల్యవతి
త్యామః- (స్త్రీయదర) ఉరగేంద్రస్య-భణిరాజన్య-భోగభవసి

నిమోపద్యంత , ఇ త్యాదిత్యురేతి ఛావతి. అతశ్చరీరలత్క త్యాదిబు
ద్ధిపరిత్యజ్యతీరిణిణవ త్యేవలత్కనుచ్యుప్రియత్వబుధ్ధ్యా క్షిణికార్య
తిసద్ధమిత్యుక్తంభవతి. ౧౧౩౩

శ్లో॥ త్వదనుప్రవిష్టరను మెవ పాపీనశ్చిషయమిత్రభోక్తృవదుపాస
తేజదాతి॥ త్వయి తాల్య శిభరణ ఛాంఠోన్యభేనరమంత వజముహూరా
త్త్ర ఘాతినః. ౧౧౩౪

అ॥ వీవంభగవజ్జ జనహా నెక పా పంధంత్యసంసార మోయి ర్వలభేధా
యతకృజనస్యభగవ త్ప్రాప్తివకత వ్సంసారనివర్తక త్వేకైముత్యక వ్యా
యెనకృతయతి.

మూ॥ నిభృతమరుస్సనోక్షుకృతయోగయజోహృదియ
న్మువయతి పాస తేతపరయోషయయస్త్వ రిణాలో |
స్త్రీ యజిర గేంద్రభోగ భుజవర్ణవికక్తియో
వయమపితేసమాన్యమద్యశాంఖిసరౌజనుధాతి. ౧౧౩౫

(నిభృతేతి) — నిభృతాని- నిశ్చలాని, నియమితానీతియావత్ , మ
రున్మనోక్షాణి- పాణిమనఇంద్రియాణి, యైస్తైతాదృశాః, కృతయో
గం- అవిచాల్యోపాసనాం, యజ్యంతఇతికృతయోగయజః- తాదృ
శాశ్చమువయతి, హృదియత్త్వ స్వకలౌజముపాస తేతత్వ పదసరౌ
జం, అరుయోషి-శత్రవశ్చైవ్యావయోషి, స్మరణాత్-విశ్వస్మరణ
మాత్రాత్, యయతి-ప్రాప్తి, నిరంతర స్మరణస్య క్షయకృతశ్చేవిత్య
త్ప్రాప్తివక త్వేన క్రాంతిపాసీతుప్రత్యాప్తిసౌక్తియువక్తవ్యమితిభావః,
“ మహృకంసరభూతానాం , ఇతిసర్వమహృత్యావైవ్యవ్యపరి
హారాయవ్యాజమంత్రసాపేక్షవ్యవకామభూగారణంత్యదాశ్చితా
నుగోపీష్వివత్వత్వాదాబ్జభక్తేష్వివరాస్మా ప్రవపితవనుగ్రహ మ్మల్యవపె
త్యాహుః- (స్త్రీయజితి) ఉర గేంద్రస్య భణిరౌజస్య-భోగభవన

శ్లో || త్వత్కావ్యకర్తృకులసంగదిగూతకామాకేచిత్వదాప్తయతి
 పాత్రతనోస్తవేక | భూమామృతాబ్ధిపరివర్తసుభైకల్పస్తాఃకాంక్షంతి
 మోక్షసుఖినోకిముతేతరాణి. 104

అ || వీపంధ్యవద్యబసన్యసుఖరూపత్వేపిపూర్వబస్త్వకృతపాపవ
 ఖాలోచిద్దేహమేవసోగ్యమినుభవంతః పాపిష్ఠయోనియజాయంతేఇ
 త్యాచుః.

మూ | త్వదనుచధంకలాయమిదమాశ్మసుహృత్ప్రియవ
 త్పరలితధోస్మభేత్వయిమిలైప్రియత్యునిచ |
 నబతరమంత్యమూఅనదుపానవయాత్సహనో
 యదనుశయాభ్రీమంత్యురుభమెకశరీరభృతః. || 103 ||

(త్వదస్వీతి) త్వయా- అనుపథం అనుగతం, అనుప్రవిష్టమితియా
 వతీ, ఇదంకులాయం శిరం, అత్యా-శరీరీ, సుహృత్-మిత్రం,
 ప్రియం- శోగ్యం, ఏత్రైస్తుభ్యమితి. తేనతింబ్యమితివక్తి, చరతి-
 అవరతి, భానతఇతియావత్, అవిపకినామితితేవక.తథావ్యాపనభ
 రంస్వామ్యుదిభిశ్చరీచభ్రాంతకాకారతుల్యమున్నుభే-అన్యసుహృ-ప్రి
 యకార్యకౌ, అలవవహితే- ఇక్షప్రాప్తకే, ప్రియే-అనుకూలతయా
 శోగ్య అస్మది-ధారకవ, త్వయి, బత-కష్టం, నరమంతి-నప్రి
 యంతే, ఇభ్యమిదుపాననాయామీతసుహృదాదికార్యకరవైఅనతి
 తద్భాప్రియైవహితత్తద్భావానుసంధానన, అశ్మహాని-అశ్మమూ
 తివవతఇభ్యుభకా-కుతఇత్యర్థాహుః. (యదనుశయాఇతి) ఉక్తా
 నదుపానవైవానుశయకే- భుక్తకిష్టంకర్మయేషాంతేతథోక్తాబనాః,
 అవేవకుశరీరభృతి-కుత్సితశ్వావగానానియోనిభావో, ఉరుభయె-
 అధికభయహేతో, సంసాదైత్రమంతి-పరివర్తంతే, య- రమణీయవ
 రణారసుణీయాంయోనిమూపవ్యంశేకల్పాయచరణాగకల్పాయాంయో

తయోనుకాజవల్లయోః. శయ్యోనుజగళోగవినాయకననుజుబభువిత
 దాన్లైవనశాభిన్నతయోచ్చువ్వయోచిత్వనాశి. వివక్తా-సంశ్లేషాగ్ధ
 మున్యుక్తా, ధీర్వాసాంతాశి, స్త్రీయూచి గోప్యశి, అంభోసరోజుమ
 వసుధా-పీయూషం; యెషాంతే; భక్తామునయశ్చవయమపి-శివీ
 యశభావృతిపాదన ముత్రపరాస్త్యదాయత. న్వయోపాస్త్యశ్చిత్వా
 సభూతావయమపి, సమద్యశః-సమద్యమైస్తవనమావీన, తత్తదభిమత
 ప్రదానెనానుగ్రహవిషయ త్యైతుల్యాపిచేత్యధాః. అతోమదభివశక
 ధాశ్చీవణోపాసవాదిసిద్ధ్యగ్ధంస్పష్టోదాప్రవర్తస్వైతిభావః. ||౨౦||

శ్లో || తవపాదపద్మవిషయస్మృతేర్వక్తాత్రివహాపిజగత్ముషిసే
 వితంపవం | సమదశశానస్మృతవగోపికాజయంపదభక్తనూయశ్చయో
 కతామియోః. ||౧౦||

అ | అక్షైతావతామైతికరణస్వభగవతస్సుష్ట్యాపిపూర్వకచేదప్ర
 వర్తనమేవప్రయోజనమితిస్వాశయంప్రకటయన్తి.

యా || కథమానుచేదబతావరణవృత్తయోగ్రసరం
 యతఃకదగాచ్చపీర్వమనుచేవగణాదధయే |
 తహీనసన్నచాసమభయంనవకాలజన
 కిమపినతత్రేశాస్త్రమపకృత్యశయితయదా ||౨౫||

(కథి) - అవరా - పశ్చాత్తనా, జన్మలయా-యస్యజనస్యరాభ్యశః
 తోను-కొవా, ఆగ్రసరం-సర్వస్యాత్పూర్వభూతం, ల్యాంవెద-బత
 ప్రకాపితవ, వెదశాస్త్రేణవివాస్యష్ట్యావినాచనశోచితేచేత్యధాః.
 కలేతిశేవ. అవరజన్మలయత్వముపపాదయతి. (యతః) యత-స్త్య
 తవీవ, ఋషిః-బ్రహ్మో, ఉదగా-దుచ్చమాన, యం-కృత్యణ, మ
 మ-పశ్చా, దుభయేదవగణాః- ససకాదయో' నివృత్తిధర్మస్యామరీ
 చ్యాయయశ్చప్రవృత్తిధర్మస్యాశ్చ, ఉదగ-ఉత్పన్నాః, మనుజాదయ

స్తతఃకృత్యోన్మయవరజస్యలయప్రవేద్యధాతి. ననుతహిన్వయమే
 వనూంవిదిత్వాబూతేత్యలౌహుః- (అహిన్వసరితి)- యదాభగ
 వాకాశాస్త్ర ముపకృత్యన్వయమయేవిధాయ, స్వసిత్యాగమాత్రాకార
 తాంపాప్రయ్య, కయిత-ప్రప్తివ్యాపాగోఽరతోఽత్, తహిన్ -
 స్పష్టేగపూర్వకాలే, సతా-ల్యవస్థచిద్యుతైఅసతా-ర్యావస్థమ
 చిద్యుత, ఉభయం- మిత్రయంకార్యం, కాలజవః-కాలప్రవృ
 త్తిః, నగా-దివిషయా, వాసీత్, కింబహునాత్రతదాంపేమప్యా
 నీదివ్యధాతి. ఏవంచ యోబ్రహ్మయవిదధాతిపూర్వయో-వైప
 దాంశ్చ-పహిణోతితస్మై, ఇత్యాదికంస్సృత్యాబ్రహ్మసిద్ధిస్తు-ర్వ
 కమస్మాన్వకలనుగ్రహతయా-ప్రవర్తయన్వేతిధావః త్వకధీనస్వరూప
 స్థితప్రవృత్తికావయంత్యత్సంకల్పేననానాశ్వక్యకనా-యోగజకాలా
 కనలభమహీతిహినాకజవాప్రతినిర్వేదంబ్రుతితాత్పర్యమ్. ॥౨౫
 శ్లో ॥ అగ్రసరంత్వామవరాదభవోజగంపకపెదగప్రభృత్యై
 దుర్ధితః అస్మాకన్వయకన్వయమయన్విధాయత్వంచెచ్చయూభా-కిమపీ॥
 మానాప్రీహి. ॥ ౧౦

అ ॥ననుయాయమిదానీమపిజీవానాంసద్భావంబూధిః తేషాం
 పురుషాభావంభవయోగ్యత్యావయస్పష్టాదివ్యాపారైర్త్యపివేద
 ప్రవర్తనంచకిమర్థమిత్యత్రాహుః.

మా | జనిమసతస్సతోమృతిమితాత్మనియేచభిదాం
 వివణవృత్తింస్మరంత్యపదిశంతితఅరుపితైః |
 త్రిగుణమయగిపుమానితిభిదాయదణాధకృతా
 త్వయినతతకపరత్రసభావకవబాధరసె. ॥౨౬॥

(జనిమసత)ఇతి- అసతోద్రవ్యస్య, జని-ముత్పత్తిం, సత్తాయో
 గమితియావత్, సతశ్చద్రవ్యస్యపశ్చక్మృతిం-నాశంచ, యేత్యాది-

కాస్మత్తరచిత్తవసనాపర్యవాజానూచితః, (ఉతైతిఽయోంతః) అశక్తిని
 భిదాం-స్థూలత్వకృతత్వమనువ్యవస్థాత్వాదిరూపాః, భిదాంయైశ్చ
 చిత్వచంతితిచార్యాకనుతానువాదః, లేహి-జహ-మాత్మానంమన్యంతే,
 వివసం-జేవనుసుత్యయోచన్యోస్యో పకారభావజనితంవాణిజ్యఫలఘ
 ల్యంస్వగాదిఫలం, ఋతం-సత్యం, యేషుమాంసకాస్మత్తరచిత్తకర్త
 భునిత్యత్వవాదానువాదః, సకవలంస్మరంతి తెలాకి-కాచయః, కిం
 త్వాదుపితైః-అరొపితైః, రుపేణ్యంతాత్మ-ర్మణిత్వ-రూపాః-ఇతి
 చాస్యపకారః. గుణాత్ప్రేక్షిస్తాయాం సేవీతిణిలాపః-ప్రతిఽదోక్త
 త్వాత్, గుణమక్తి తిచెతినిసాధాన్న, జిలూపన్యస్థానిచచ్ఛావాసిద్ధత్వ
 అనిత్యత్వమైహాః-శ్చయే తెనబావ్యం- హే ల్యభాసైరుపదితంతి
 చ, తమాదుపితైః-అరొపితైః, తం-స్వమతసిద్ధం, యుక్త్యాభాసైరుపది
 తంతిచిత్తధాః. తథా, భుమా-త్-త్రిగుణమయశి-సత్వాదిగుణత్ర
 యప్రచురః, నేపవ, నరుతదతిపత్త-ఈశ్వరాశ్యభినిరీశ్వరసాంఖ్యమ
 తానువాదః, తత్రసాధారణదూషణయామాః- (ఇతిత్వాదిసా) ఇతిభి
 దా-ఇత్యంఘాతమతభవఇత్యధాః. యజహాధకృతా-పదాధీనంస్వరీ
 యియా-భాత్వ్యాజ్ఞానప్రయుక్తా, నిజచిత్త్వస్థి-దూ-స్వనతేవ
 ద్విజ్యస్యజగదాత్మకస్థూల-వస్థారూపకార్యతాయో-గిత్వం, పూర్వ
 పూర్వసంస్థానత్యాగాత్మికాంఘ్రి కిం, అవృత్తివిధానాదిభిః-కర్మఫలస
 తారతమ్యమతపీచారిత్యత్వం, బ్రహ్మజ్ఞానఫలస్యనిశ్చయస్వేవా-న-భా
 వితసారవజ్ఞ-సత్యసంకల్పత్వకరణాధిపత్యపవ్యభావంపర-మాత్మానం,
 దేవమనుష్యాది జేహ-విలక్షణప్రత్యగాత్మానంవ-పదచా-స్త్రి-దోజాన
 తామిత్యంమతభవప్రవృత్త-ఇత్యధాః. తతికి-ప్రస్తుతసవసచ్చట్ట
 వాచ్యప్రకృతిపురుషాభ్యాం, పరత్-విలక్షణే, అనబాధరసె-జ్ఞానా
 నందస్వరూపే, త్వయిశాస్త్రీ-జ్ఞా-తేనతీత్యధాః. స-అనాధః, త

మృగావాచభేదశ్చవాస్తీత్యధః . ఆతోపజవ్రజవర్తనలవాచశ్చకా
ర్యమితిభావః .

|| ౧౬ ||

శ్లో॥ సతా-ర్యపన్నాశమలంతఃకాతస్యసాధ్యైర్దిభేజోవిపలశ్చ
సత్యతాః | గుణత్రయాత్మాభ్రుచుషోనచేత్వరభ్యంసమహుశ్చస్తవ్యుషి
చబాధితే .

|| ౧౭ ||

ఆ॥ అధవేదసిద్ధస్సతా-ర్యవాచసకభంఘటతభ్యశ్చాగమాః .

మూ॥ సదీవనసప్రీప్యత్యయివిభాత్యసదామనుజా

త్సదభిమృశంత్యశేషమిదమాత్మత్రయాత్మవిదః |

సహివికృతింత్యజంతికనకస్యతదాశ్శతయా

న్యకృతమన్షపవీప్యదిదమాత్మతయాచనీతః .

|| ౧౮ ||

(పదివె) ౧- (త్రయ-౧) గుణవరితౌమహాతంమనో, అమనజా-న్య
నుజపర్యంతస్సజ్యమానవస్తుష్యేన, (అస్తీతిశేషః) అతస్తేమనః
చవిభాతి కార్యాసప్తపవప్రతీయతభ్యధః . త్వయి-అమనసీత్య
ధః, అస-తా-రణావస్థమవివిభాతి, ఆతోజగద్వస్త్యైర్విభా
తమసిత్వద్వస్త్యావిభాశ మేవజగదుత్పత్త్యవధిసతా-ర్యవాచసిద్ధిః,
సకేవలంత్వద్వస్త్యావిభాతవ్వయోగిద్వస్త్యావిభాతత్వదస్తీత్యా
హుతి. (సదితి) ఆత్మవిదః-పరమాత్మోపాసకాః, నిష్కన్నపా
సనాశి, ఇదమశేషంజగ, దాశ్శతయా స్యాత్మనూతపరమాత్మా
త్మకతయా, స-స్విత్వమానమేవ, అభిమృశంతి పశ్యంతీత్యధః.
“తదైత్యత్వశ్చస్మిన్యామదేవః ప్రతీతేఅహంమనరభవంమా
ర్యశ్చాహుః, మిశ్యాదిహుగైరితిభావః. అసతా-ర్యవాచదూషణ
మాహుః-(సహితి)-శనకస్య, వికృతిం-వికారం, కటకమటూడికం;
తదాత్మతయా-తపన, ప్రతయో, సశ్యబందిహి - శనేకానస్యతయాః ప్ర
త్యుతదపాదభవవశ్యధః. అసతతత్వైర్తుకనకత్వాభావాద

స్వకృత్ ద్వివిధైః శూన్యైః సోనాభావిశ్వాసలక్షణానాం, త్వత్కరిత
 భావః ననుభవోఽబ్రహ్మచరీచార్యాదీనాం కథంవిశ్వస్వత్ప్రసాదాత్కృత్యా
 మాః-(భవబలియః)-విశ్వస్వకః-|బసశ్చకయోఽనిమిషాః, తవఅజ
 యా-ప్రకృత్యా, త్వత్స్వప్రప్రతిసంస్కృత్యాంకె, వజ్రాభివశి-భంక
 మంకలాదిఃపయః, అఖంఠీతిఛ్చితి-సూరియభావస్యైవ, తవబలిం-
 కరం, దివ్యహంతి, క్షమకంఠివ-తవగుణంత్వద్దత్తంఘటంస్వప్రకృత్య
 ధికారహం ; రీవంఠావయా-రాశ్చేద్యబ్రహ్మవియస్వస్వంస్వంపద
 ఘోస్యైతిభావః. దృష్టాన్తాపెక్షయాబాష్టాంఠివిశేషయాచుః-
 (విదధం)౧-యెయిత్రపఠ, త్వయాఅధిపత్యాన్తకు, తత్తదితివె
 యః ; ధవితప్తకీత్యాన్తంశోవిదధక, “భీమాస్మాత్వాతకపవత-భీషో
 కతిసూర్యై, ఇత్యాద్యుత్కరితభావః. |౨౫|

శ్లో | సవల్పమాత్రకృతలొకంయైవ్యభావైః-వశ్యవయస్తవ
 లావివంఠసర్వే | బ్రహ్మకృత్యమధవంఠస్యపాపవాసైఃప్రత్యక్షస్త్యైవ
 విదధత్యథలాంత్యరాజ్ఞాం. |౨౫|

అ యద్యకంస్వచ్ఛాప్రవర్తయతః కింప్రయోజనంమహాకృత్ప
 స్థావరిబాగహ దివిషమస్వప్రకృతివలంఠవప్రయోజనవిశిష్టైవకర్మ
 వైష్ణవోన్యాయకాం, అతోనాహంస్వచ్ఛాప్రవర్తయత్యథ ౧౯౫.

మా | స్థిరతరణానియస్పృగ్భవయోజ్ఞనిమిత్తయతు
 వివారదీక్షయాఽయదిపరస్యవిముక్తతః |
 నివారమస్యకర్మధపతానపరకృతే
 ద్వియతభివాపవస్యతవతూన్యతులాంఠధకతి. |౩౦|

(స్థిర)తి-పావిముక్త-పాఠప్రత్యేక, పరస్య-మిత్రాణాన్య
 తవదీక్షయా-భారుత్యైవ, అఖయా-ప్రకృతిసంబంధవేన, ఉత్తం
 నిమిత్తం-అనాదికర్మహంసం, యశ్చైవయంఠంఠితి తావ్యకాశీవాస్థిపర

బరణాతయః- బరణిర్వజ్జనుమ్యుదివిషయకాతయస్సర్వది, కతి- వ్ర
 హీణ, విహార- విరాదునుగ్రహవ్యక్తికతి. సంహితాయా- ఆవివక్షయ
 నసంధి- విహారక- లోక్సాగ్ర్యమత్రురుమీణా ; త్వయీలిలాకావనాకా
 యిత్యేనత్వయిదిస్స కెనహితత్వమూర్వక రా స్సనుగు శ్యేనస్థిరవరా
 దియాపతయః- ప్రక్షయి, తతశ్చ తపరీరాచగది ప్రయోజనంధవిష్యకీతిభా
 వతి. కర్మనిమిత్తత్వా జేదస్స య్యైరమ్యుదిహిహిశం- కైవలైశ్చా
 రుకః. (నహి) ౧- పరభగ్య- యస్యపరా- పరభగ్య- సేతు- దివయో
 మ- నభవతిసమమతి, సర్వసదుభ్యవ్యక్తికతి కాశ్చశస్య- ౧౨, ౩ క్తి- శోగ
 డి, ఆపర- ఆనుపెక్ష్యతి, పరస్ప- ఆపెక్ష్యత్య నభవతి, స్వతంత్ర
 వః ; కర్మానుగుశ్యేనైవకక్తిరుపెక్ష్యతశ్చిరమపెక్ష్యత్యభవతిసై
 వమ్యు- ప్రసక్తిరితిభావతి- ననుసర్వబృహమవికాత- వహేణా- వరా
 చరాశ్చ పతేశశ్శతవికారాత్రురుషాణా- నుభవతి ప్రసవతికథంస్య
 మ్యై- ప్రు శ్రేయోశ్యోకాగరకః. (౧- ౧౦౪) ౨౨- ఆనుపెక్ష్య- ఆనా- కాలస్య,
 దియతికతి ఆకాశస్యేవ, తూస్యేతులం- సూస్యసావ్యం, చరాచరా
 దన్యత్- దను ప్రవక్ష్యంక్షయైశ్చాస్యే- కేతివిత్పయాహా- కాండకత్- వన
 కక్తికౌ- కభ్యత్యకః. యథా- ఆకాశస్యపుత్సవేర్దా- దిసంబంధేనవి
 తేషప్రతిసంధానమస్త్య- చేతనత్వాత్- కైవలస్వస్థ- స్యాపితవశేరితయ-
 న్మ- ప్రవేశమా- తే- గ్నివహే- యసంబంధ- ప్రతిసంధాన- ప్రసక్తి- హే- య
 పత్యోగకల్యాణైక- కాన- త్వా- బా- ధా- ది- భా- వః

1308

శా | హే- యప్రతిపపరిత్రా- నా- చ- రా- చ- ర- స్య- క- ర్మా- ను- రూ- ప- య- నా-
 ద్విహ- ప్ర- శో- త్య- య- నై- రా- స్తి- న- వ- వ- మ- తే- చ- య- ప- ప- రా- బా- బా- ద- క్తి- ఖ- ప-
 త- ఇ- త- వ- య- మా- న్య- త- శ్చ- య-

1309

త | న- వ్య- వ- త- హ- నా- మ- తి- గ- గ- న- వ- ని- త్య- మ- త- స్వ- రూ- ప- త్వా- స్మ- త్కా-
 మ్య- స- సం- సారి- త్య- మ- తి- త్వా- వి- య- స్మ- త్కా- శ్చ- య-

మూలపరిమిలాధునివాస్తవమృతాయదిసర్వగతా

స్తనూనాశాన్యేనేనియ మోధునివసెతి ధా ।

అజనిదియన్య యంగవయివ్యనియంత్యేథా జే

త్సమనునుజాన తాయదిమంపతది వ్రతయీః ॥ ౩ ॥

(అపరిమితా) ఇతి - మోధునివ - స్వల్పస్థి సర్; అపరిమి లాః అనంత్య
యా; ధునివాశ-నిత్యాశ్చ, అనాని శేవణవ్యయైసఅముక్తనవానా
మరితానంతకల్పమముక్తత వ్రసంభావనయా ప్రతి యే అనన్యావాశంకా
తచాభింప్రహాపనాశేంతకావశ్యరస్థా, తస్యభుతజీవాశి, సుక్తశి
జ్జకర్మ సంబంధాత్ సుయోగ్యత్వత్ సుశ్చిత్వోక్త్యపదేశిః. సర్వగ
తాయదిస్యోవిధవస్య ర్వది, తహి-తల్పడువీవ, శాన్యతా-నియా
మ్యుతా, ఇతినియ మోన, ఇతరధావ-అలంకృతయే, తన్నియ మో
స్తేజవేతి. సాన్యాస్త్రవశ్యోయ అనాదిర్మి సంబంధాత్తి రూపీత
స్వయాపతియ నిర్వయ క్తస్వయావత్సేవనంసారి తా వ్వికవవజాగ్నియ
మింభావతి సనువిఘ్నవ్యవయేశాన్యతానియమకకధంసన్యాత్
తితావాదికర్మ సంబంధావి శేషాదిత్యరాహుతి- (అజనినే) తి- అన్య
యం-యన్యయానం, యజ్జవ్యజ్జని, త-త-ర్మ, అవిముచ్య
అదినాఘాయ, అప్యభిక్తికవి శేషణేపి శ్యేరియూవత్ , తదిది శేషతి ,
త-జ్వస్త, నియంత్యేవతే-అత్యతయానియంప్యహాశేంభావతే, అత్తి
నాం దేవాది దేహయా పుణజనన దేవాది దేహనియంత్యేవసన్యాత్, స
తద్వజ్జీవరూపేణ తాకర్వరజననాద్యిహ్మణానియంత్యేవతన్వతే, త
స్యతిపా దాన త్యానభ్యుపగమాత్ , ఇత్థంవవిఘ్నానామాత్మనాం
మిశ్య రణవి శేషణవి శేష భూషణిగమకాభావాశో ర్మ సంబంధస్యస
ర్వాత్మ సంబంధి త్యాన్యాసనియ త్యాసంపవ త్ శ్చనియాన్యశ్యనియమ
గ్నిదితిభావతి. సనువిఘ్న త్యేవ్యపృథిక్తికవి శేషణ త్యేవనియాన్యవ్యవం

మనసామణులవ్వేవలత్త ప్పునిస్సంబంధాయత్తంకరక్మకాలతత్త్వేయ తథ
 అజననసామ్యైకంజ్యోభ్యోగవ్యోభ్యైతాహం. (సమ) వితి-
 యదత్త మవిముచ్యమియంత్యత్వం, సమం-ఈశ్వరం నేవంచనిభుత్వే
 నతుల్ల్య; మనుజానతాం- అస్మిచగచ్ఛణాం; వితస్యజనమానికేశ్వ
 రితస్మి విత్తమాత్రత్యాచెద్దకప్త త్యాత్తద్విరద్ధత్యా, విమతం- అనభ్య
 పగతమిత్యధికః. తథాచశరీకాత్మభావలక్షణనియంప్రవియంవ్య
 భావానభ్యుపగమాదేవనియంవ్యోన్యనియమాసద్భ్యాకర్తృవిశ్యేత్యాసిద్ధి
 తితియథాకాత్మే విలుత్వశరీరతవ్యభ్యుభ్యోగమాచ్ఛాస్యతానియమో
 నిజాధికాభిభావః ||౨౧||

శ్లో | జీవాభ్యుపాగగవవద్విదిపర్వ గాన్యుక్త్యాన్యవ్యహానిరణుగా
 దివదత్సువైచా | బీవాత్మంతదవిముచ్యనియంత్యతా తేసాన్యంబదతు
 నిజవాదహలేతనిష్టా. ||౨౨||

అ | సమజీవాగాంకర్మణాంగానాదిత్వేకధంపయాస్పష్టేసికార్యా
 స్పృజ్యత్యాభావాదిత్యతాహంః

•సూ | సఘటతఃకృపఃప్రకృతిశూరుషయోరజయో
 రుభయయూగాని వంత్యమత్కృపిజలబంధుకవత్
 త్వయితభి సెతితోవివసనాన్వగుతైః పరమే
 సురతభివాణా-వెనిధునిలిల్లర శెవరసాః || ౨౩ ||

(సఘటత)భి-అజయోః, అజామకా, మితిశుక్త్యాఅజశ్వే
 గాధివోతయోః, ప్రకృతిశూరుషయోః-చిదచితో, ఉగ్భవః-స్వరూ
 పాత్పత్తి, సఘటతవీవ-నయజ్యుతేవ, తథావీతిశెవః-అనుభృతః.
 పాణినక, శరీరసంబంధయోగ్యానుశయభాజితయోవత్, జలబ
 ధుకవత్; ఉభయబంధప్రకృతిశూరుషయోగ్యోగేన, వివిధసామగు
 క్షే-నానివిధి-సమునుష్ట్యాదినిషయోః, త్రిపలక్షితాభివంతి, త్వ

యజుర్వేదం కవివక్తయోస్వియోచుభిర్వేదేవేననుష్కారినావలం
 వస్త్రానూపావస్త్రాన్రివికృతయోఅభావ్యాయనంయోగేన అపాంబు
 న్నృతావస్థవిష్టయెవఖటాద్యవస్త్రావిభక్తయోమృతాపెరివజనస్పృశ్య
 త్వంసంభవత్యైవేత్కర్తవీ. తతస్తద్విమలసుభృత్, మలమెత్వయి,
 అర్థివెనసంభవ, మధుగమూషి, అశేషవసాం? నావస్త్రసనుసరసా
 ఇవ, నిరియతి-నిరీనాబసూత్రకి, ప్రసయదిశాయాంపూమహూషేవి
 శయ్యాయ్యుచితకర్తా. గూర్భరికృధాశి. ప్రవ్యస్యత్కర్తౌత్తపం
 స్థావయోగోపీత్రుర్భూర్భూర్భూస్థాససస్థిగోస్థవివోతే, స్వావిస్థా
 వస్థితస్థూపాస్థికి, అతఃఅవస్తానానివిస్వప్తేష్వస్థితశ్రయస్థిత
 వ్యసస్థిత్వత్వత్వస్థూర్వత్వత్వత్వత్వత్వత్వత్వత్వత్వత్వత్వత్వత్వ
 తాత్పర్యోన్మిగోధఇతిభావశి. | 3.41 |

శ్లో || నీవాలితోరజితయోదివయోరవిస్కాట్యో సుజ్యోజులబుద్ధ్య
 వజజ్జనానాం | త్యయ్యోవతేవివిధనామగుత్థేప్తిలిల్యోస్వైరసావధు
 నవద్యఇవాంబుధౌవ | | 3.42 ||

అనన్వేయంస్వప్తావశంయియోగిప్రవాపేఅనాదికర్తాగీనవ్యవవైవ
 మ్యనాపాకవెనస్వపసంసాలిన్వయభిర్వాసం సకృదులెప్పిరతౌ
 మనునైపుకాణ్యందుర్వాతంస్వాచిల్యతాగ్రహశి.

మూ | స్వభుతవమాంయయోనామమమేవ్యవగల్గ్యవ్యవం
 త్వయినుధియోఫివెనధరితావమనుప్రభవం |
 కధమమవర్తితాంభవధియంతవయద్భుగ్భుభి
 స్వపరిమూవత్త్రినెమిరభవవృధివేనభాగం | 3.43 |

(వృద్ధి)ని-అమిమ-వృద్ధమావేమి, స్వమ-మనుష్యానిజన్మనుతా
 త్రైవక్యాధికారిమ, మెనుధియశి-త్యనాయత్తబుద్ధియోగిభావశి, తె,
 తవమాంబు. గూ-ప్రకృత్యాఖ్యమోహావపింశికయో, 19. సం సవశి

అ || వస్త్రోపవేశనంగారితాంశుత్వాదుశ్చ్యవగ్నిమాణాంపైవోక్తవ్యం ||
నూరింబర్తకశాస్త్రీంబెకమితి యేన ధర్మయోగసంస్కరింపుష్టిమాత్రే
గాబ్రహ్మణాం ప్రతిబంధవర్తనమత్రే || చంద్రస్థిత్రయమాణాం ముగ్ధారు
ల్యవిగ్రహస్వంకభమిత్యతా'హుః ||

మూ | విజితవృద్ధికవాముభిరి దాంశునస్తు'గం
యజ్ఞబాదుతంతియంబుమితిలోలముపాయభవః |

వ్యసవితేతాస్వి తా స్వనువహయగురోశ్చిరిం .
వజిజగ్గవావిశంశ్యోతకకాధరాజలభౌ || 1361

(విజిత) విజితాశాస్త్రమీకాణి-వాహ్యోర్జయ తి, వాయుః
పా'గశ్చ, మైస్థిరితి , య ద్వాహేవిజిత-జయశీల, సర్వాత్మ-షికా
గవర్తనూన, హృషీక వాయుభిరి-హృషీకా శ్లోవనా యజః ప్రతిబంధ
కాః, ఆకవలకాఇతియవత్ , త్రైకి, అదాంతం-అనిగమీతః, యన
వవతుగః-అశ్వతి, గురవను బెష్టవతుగసమం, అతిలాటః-అతి
చంబలం, మనజ్యవ్యయః-అదాన్తం-ఇహ-లాః, యంతుం-నిగ్మ
హీతుం, యే, గురోః- యే సాయోన్నారాయణో జవశక్యత్వావర్తనీ
మయాయువంబు గ్నానుభవ తేలోకాకాకారుణ్యాచ్ఛాత్రపాణినా,
ఇత్యిక్తతీత్యాశ్వదవ తారఘానిశ్యగురొ, శ్చర, యవవహయ-అ
నాశ్రిత్యవ్యసవితే తాస్వి తాః-అహుప్రయాసః హీతా, ఉపాయభవః-
ఉపాయేమభవ్యం తే శ్లోకంబెఇతితాద్యశాస్త్రంకః, యంతంతి ప్రయతం
తే, తద్భవేతి, అశ్వతకగాధ రాక ఆలక్ష్మనావికాః, వజిజగ్గవ-
పాతవణిజగ్గవ, జలభౌ- సంసారమయజలభౌ, అవికంశి-జజ్జులీ
వ్యధివా, తథావస్తకా-రుద్యకార్యనూలూగా గ్యుతారలాభనైవ
వనుమోద్ధీనాంభక్తియోగిలాభాత్తవస్పష్టేదాస్యపాఠేనవర్షదాకా
ల్యుకార్యకరణాత్తవస్వోత్సవ-వహవినీధ్యుతీతిభావః. || 1361 ||

శ్లో || స్వప్నోముహుప్తవ్రమవర్యగురువణయాశున్మగ్నాస్వము
 భ్రసశాస్త్రుశయసలూకా । నోచేజ్జనశ్చపలహ్యత్వైవయిత్రమేత్య
 వైరాగ్యవారకభహవారితరస్థివాద్ధిం. ||౩౦||

అ || పూర్వోత్తాపెచ్యవశ్యోపహాపితవ్రదియకరుణామంతరేణై
 గాగ్రహోలఽభ్యంతంకాగ్యకవిషయానుభవేదోగంతస్థమిస్త్యజ
 త్యుగ్గోగణాదలంశ

శ్లో || స్వప్నముగాన్యచారువభావభరామరజై

స్త్యయితిస్వగౌంశ్రంశతఅశ్చవిసవర్షరసె ।

ఇరిసవజనతాంఝుగోరళయెపరితాం

మఖయితగోన్విహాన్వవిహాతెన్వనిరస్తభగం. ||౩౧||

(స్వప్నశ్రతి- క్రమవశి- ఆశ్రితస్వ, సర్వరసే-అప్రకృతస్వాసా
 ధారణసర్వలోగ్యనూతే, ఆత్మని సర్వాంతర్వామితే, త్వయిసతి,
 వృణాం ద్వజనాఽఽఽ- కలిత్రమంసాచరామ చరణంధుసంబంధి భిర్ధన
 ప్రభృతికైరరతి, కిం-అమకలంభయావహత్వాన్నింజైవస్వాలోనశిమ
 విఫలమపిభావః-ఇతిసర్-ఇర్ధంతత్వం, అజానతాంరతయే మిధ్యతశ్చ
 రతాం-శ్రీయామిధునీభావెనహిత్రనుఖనుసుభవలాంతుజ్యే, నిధాన
 రిరెవశ్రీ, కొను-కొవాభురువశి, స్వవిహాతే స్వతవీవసత్వై, స్వని
 రస్తభగ-స్వతవ్రవయావనావగమె, ఇచ్చాయామపినిరస్తకామె, ఇహ
 సంసారె, నుఖయతి-నుభేవాచరతి, నకొపినుభేభవశినిశిముపక్తవ్య
 మిచిభావశి- ||౩౨||

శ్లో || ఆశ్రితాఖలరసేఽఖిలాత్మనిత్వయ్యపిస్వజనదారధనోమైః ।
 నిన్వితీకమవిజానతాంస్వకాంకస్త్రీయామిరుసతస్సుఖయాతం. ||౩౩||

అ || ఉపంకురుాపనవసభలహాతంవైరాగ్యప్రకారముత్వాడిపన
 వసీయగురొస్వవ్రూపంభగవదవతారత్వలక్షణవిశేషంబాహుపి.

సీతువేదాంతాధిపతిః శివో ద్వా రం ద్రపంచమిత్థ్యాత్వవాదాదికుతరూపా
నక్షోధా చరిషతి కత్వంపసిద్ధ్యు త్యాహుః.

వివా || సతత్త్వము క్రమసదిలి చేస్తును తరలించుట

వృద్ధిచరితకర్మవక్యవ్యాపిసరోధో భూయయతి |

వ్యవహారయేనికల్పితాస్తోత్ర పర పరయా

భ్రమయతి భావితవస్తుస్థితిస్థానాదా. ౧౩౭ |

(సత) ఇతి-ఇదింశ్యంసత - సత్యం, కింపి సరలగ్నిరమరి మె
లోపి, యద్విదుషా దానకలంత భూయయతి. వ్యాప్తిశ్యాగ్నిస) త్యా, కర్మం
ప్రమంచనశత్యసాధన రుహవ్యలూక్షయం (ఇతతస్మి) ని- చిరలీలా
తం. అనుమానమాశ్చితమిత్యధాశి. ననుచుంకలంపుమియోపా దా
నక కేళాదాపురమికార త్యానావాన్వ యిగాంధి - మైత్యులు - (వ్య
భిచరతికర్మ) కి-సక్వాపివ్యధిపరిర్యుక్తం, సాదాచు సంకపెం
తుకత్వాసంగీ కాచాదివిభావం. ఉత్తరం గాదానాన్వ యుస్తాస్తావోవ
సమిపాదానన్వ యుస్తావోవాన్వ యిగ్నిప ౬ ? క్రియలకర్మా - (వ్య
తే) కి-వక్యలిప్య మైత్యుధాశి ఉత్తరం కలంకసన్వ వాద్రంకెంకె
గ్రహణానాభూం వరిపలాదిగ్రహణలభం రూపత్యాగోవా ర్షాన్వ య
సాస్తావ దారీత్వర వృక్షన్వ యవతోత్తరం కలంకం. సాన్వ యుక్త య
సద్భావావ్యాసంకర్మత్వమిమిఖ్యా సూత్రే సై వ్యాఖ్యానాన్వ య గ్నిపాదా
౦ భావశి-సతతత్త్వం దైయభ్యాం వనపవనాన్వ యుస్వే క్రియాన్వ య
మిత్యస తా-వ్యవహారంపిహంపి-(సత త్) పి-తత్త్వంకాంకైకవనంపల,
తంసూధ యయగ్నివరి- గాంకాన్వ యకార్య ల్పాన్వ యుయయక్రంధివ
తీత్యధాశి. భూర్వంసన్వ యావస్థితస్యాంకలంకెయంకసూత్రా
న్వ సత్వంకాంకైకైకైకావశి-మిద్వా-తభ వ్యభిచారపమిధి యుంక
న్వ గ్నిపరిర్యుక్తవ్యాప్తిం కి సర్వోభాగం యుస్వే వ్యాప్తిం వేవేగ్ని, కం. ప్ర

మతహింసాకార్యకారణయోగసన్యత్యైచ్ఛత్సుతకౌఠ్యఘటమకఃకృంది
 వ్యవహారప్రసక్తితేత్రాహుతి-(వ్యవహృతియి)ఇతి-దికల్పతి ఆవస్థా
 క్షణస్పంజ్నాభేదశ్చవ్యవహృతయోజనాహారకార్యభావయఃకుటమన
 యెత్వావీవ్యవహారాయ, ఇసితకి-తత్తదవస్థాప్రయోజనకులాలాదివా
 అభిమతః, దీవంతకారణావస్థాయాంసంజ్నాభేదస్యప్రవృత్త్యభావా
 స్పృతభావ్యవహారప్రవృత్తిరితిభావః. అతివచ యోజనాస్యాప్రయోయే
 యే, తిసతదీవబ్రహ్మణోబహుభవనంసంకల్పస్యస్మిప్రకారఉత్తచితి
 నాధ్యమ. నను యోజనావైవాచికావస్థావోఽకామయితప్ర
 జాస్యనేతియెతివారాయణోచ్చ్యవక్తిజ్ఞానయిత, సంకల్పవికారబాధ్య
 దేవికార్యస్యస్మిదిసిహృయితేఐతికథంసతాః-ర్షివాదిసిద్ధివీతికవల
 హుః. అదిభవంపరయా-అనిరూపకలకవ్యవహారక్రమే, తేభా
 రణీ-ఉత్త్రుతివాక్యయోపావాక్, ఉయ్యున్తికీ, ఉర్భజకా-వర్క
 దాక, బహువ్యాపారైరానాదికర్మాభ్యాసేనజ్ఞానాభ్యాసేధురాః
 ప్రభుయతి, తదీయజ్ఞానవాసనానుగుణంస్థానాదుంధరీవ్యాయెనసా
 రాయణస్యబహుస్మిదిసర్వకారణత్వబాధనాయా లోక్యః సిధకాంబా
 ధయతీత్యధాః.

|| 32 ||

శ్లో || సతాచారంసర్వంసదిశినియమోసవ్యభివశ్శ్చేష్టాపాఘాతంభావ
 స్నాద్వ్యవసన్మజతేసేతిదిగమాత్ ద్వియతి ప్రాప్యోక్ష్యంవివిధకలసంవ్యా
 వవ్యాతికంపవక్షేర్కాంధాః ఫినియతిబహువ్యాప్యనీనుయా || 32 ||

అ || దీవంకార్యసత్యత్వంకార్యకారణయోగసన్యత్యైచ్ఛంసతాః-ర్షి
 వాదంసయ్యుక్తికముపపాద్యత్రప్రమాణతయా యోగాపోవ్య
 కేన, త్వాదిక్రతుస్యపపాదితమృతికావలూః-ర్కాదివృష్టాంపవగ
 సన్యసవోబాధకాంబావయంతి.

నూ || వయదివమగ్రాసనభవివ్యవహారిధవా

దినుమితమంతరాత్వయివిభాలివ్యుక్తి 76 71

అతఃపమియతేద్రవిణజాతివికల్పపక్షే

ర్వింశతధమనావిలాసమృతమిత్యవయంత్యబుధాః॥ ౩౩౫॥

(నయ) దితి. యద్యస్మా దికం, ఆగ్రే సృష్ట్యే కపూర్వం, నాన-నా
 సీతీ, నిధనాదను-ప్రకరూపనంతరం, సభవివ్యత్ సభవివ్యతి, అ
 తఃకారణాదంతరా-మన్యేషి, ఏకరసే-రెవలెత్వయి, మృషా-మిత్యౌ
 రూపమేవవిభాతి, ఇతిమతంనిశ్చితం-వివాదాధ్యాపితమనత్-ఆర్యం
 తయోరవిద్యమానత్వాత్ వికారి ల్యాజ్యక్యర్వాద్వాతు క్తీరజరాదివది
 తి. త దైత్యుతి రెవద్యుతయ తిత్వాకా-అతః-అతః దిక్రామమానాన్వి
 ధ్యాత్వా జెవద్రవిణజాతీ వాంమ్మల్లాహ కాప్లా య సానాంవికల్పా క్తి.
 ఘటకుండలకయ, సైషాంపంధానా-మాల్లాః, ప్రకా గా, స్తైరుపమి
 యతే-సద్యతతియనరూప్యతే, యదాతత్రకారా క్షాంకామిధే న
 మా క్షౌతాకారణంపు దా జ్యవనత్యంతి తైవా కా కానీనాంనామమాత్ర
 లాబ్రస్త్యైకకారణంసత్యమితిఃఽయథానో మ్యే కేనమృత్వింశతసర్వం
 మృత్తయంవిజ్ఞాతంస్యాద్వాకారంభణంవికారో నామధయంమృత్తి
 క జ్యేతనత్యంయథానో మ్యే కేనల్. గావ ణినాయథానో మ్యే కేనఖం
 క్యంతనేన, త్యాదిశ్రు త్యానభృష్టాంతంకార్యమిధ్యాత్వంప్రతిపాద్య
 తఇత్యనకె. అ క్షైతన్దూ వయంతి- ఏత థే కి-ఇతి-ఇద్దంవికథయసా-
 అయథావస్థితమగ్నీవాం, విలాసం-వీచవిధ కార్యమిధ్యాత్వపరతయా
 శ్రుత్వికరణకానరూ పం, యతం, ప్రియాణికం, అబుధాఅవయంతి-
 నమబుధాఇత్యనకె. ఏకవిజ్ఞానేనసర్వవిజ్ఞానైవతిజ్ఞాతేతస్మి ద్వాహక
 యకారణకార్యయోరసస్యత్వంసద్వ్యభిముంతుస్త్వింశతతా-ర్యా
 దిచ్చస్తాం తేనఅసతా-గ్యవాదినిరాసమభేదమృత్తి కాదికారగ్రహా
 గాంకారై గ్యఘటకరావాదావనువ స్త్రిమాత్రప్రతిపాదికాశ్రుతిరితిసి
 గావల్ వణః-యం-అన్యధామిథ్యాగ్నూలకార్యస్యకారణవిజ్ఞానే

నల్లాతప్ప వపాచానాసంధాచ్ఛ్రీతరసంగతాఖ్యైస్త్వీస్త్వీర్షితిస్స
 క్షుమివవికానానామధేయంతాచారంధానమివ. తాత్పర్యకలలాహ
 రిణాదివ్యవహారమాత్రాభావమ, సతావతామ్యుక్తికాద్రవ్యవివా
 శభితిర్ద్రవ్యామివ్యుక్తియశేనయతితుతితి, అనవినమ్యుక్తివసత్వవి
 తినాశం, మ్యుక్తికేనైవసత్వవివేకసముపకారనామధేయయోగ్య
 తారవమ్యుక్తికేనైవమ్యుక్తికాద్రవ్యత్వైవైవసత్వంపమాదేనాపలభం
 నతద్విమ్యుక్త్యేనైవసత్వవివేకభావః

శ్లో ॥ మృల్లాహమద్యాదితదుత్తవస్తువాద్యప్తాంతలాచాఙ్గకా
 మృషాత్మకాం | అట్లావిదుత్తవవివస్తువర్వభేనత్వేనాసంస్కృతవహాని
 రూపాని ||

అ ॥ ఏవంప్రవంపమిభ్యాత్వవాజేమృత్తద్వికారాదిదృష్టాంతపర
 త్రీశ్యకావిరోధమపపాద్య (అలామేకాంలాపీతతుక్లకృష్టా, దుతి
 తుగిసిద్ధప్రకృతిత్వదుశ్చేత్వరవివేకవిరోధమపాద్యః)

దుః ప్రయవజయంత్యేవామనుశయితగుణాంశ్యకాదక
 భవనరూపకాంతదనుమ్యుక్తమనీతభగః |
 త్వయిభవనానితామపీరిహవ్యవహత్తభగః
 మహనీవహీయసేత్వగుణితేచరిమయభగః | 37 |

(సఖి) - యద్యస్మా, దజయ-అనాదిధూతయా ప్రకృత్యాస
 హ, గుణాంశ్య-లాపీకారియాపాకారవిస్మయితమేయాపాంశ్య, బా
 డక-అనుభవక, సజీవః, అనుభవగః-అనాదిసప్తస్యాధావికాపహత
 పాప్యత్వానైక్యోక్యో, భవ, ద తత్తస్మా దేవఅలామనుశయిత-
 ప్రకృతిమతంత్రతయాస్వరూపాత్మానాత్పవ్వితిత్వభావః, జేనయం
 తీంపరూపా, దుత్వస్యాభావః- అనవిన; సయాపతాంత్ర
 కృతిపరికామదేవారిదేవయాపతా, మను-దేవశక్త్య భేదాసహ, మృ
 త్యుం-సంస్కృతిం, భవతి, త్వయిభవ-త్వంతుం, అన-భగవః-స్వతేవ, గ

వీతాపహతపాపశ్రుత్వాత్కృత్యైశ్చ, స్వవం-భోగం, అవీరివలలా
 యస్యనుదల్యతే, తా-బహి-కడకష్టాత్ప్రేషితత్పారతంత్ర్యంనయా
 నీశ్యకాః, కులవేవయశ్యతామహుః- (అపరిమయధా) ఇతి-అప
 గిచ్చిన్నయాపాశ్చ్యుతి, విదిత్యైశ్చి కింకరయోవత్, - తావ్యశ్యకౌఠ
 క్షుగుడతె-సంజాత క్షుగుడే, స్వశలవిసూ-తాపహతపాపశ్రుత్వాది
 క, మహానీ-శోభామయే దివ్యతాశ, మహీయశ, భూభ్యశ, నిశ్య
 ముక్తాదిభిరెవనిశ్యనుమూయనఇతి యాదత్; ఏవంసశ్యభూతప్ర
 త్పిసంబంధేనసత్యేభూతలేవస్య సశ్యభూతసత్వాగుణ-పరిణామక
 మాత్మాభిమానస్యసస్యోసూతసంసారిశ్యవ తస్మిన్సత్యేనీక స్వయాపత్వ
 స్యుగవలంకృతపాపవాప్యైహ్యై పవలగదధ్యాసాదిమూలవక్షిత
 ప్రకృతివియోగమిస్తుక్తమితిభావః।

13౮౩

౧౩ | తేవస్తవితామశుభయాశ్చగుణోంశ్చవాక్తస్యానూప్యమేనిజ
 యాపకలోభిశ్చ్యుక్త్య | త్వంకుశ్యుభస్యనుభవస్వి తాంః-భా-హి-స్తై
 భోమయే-అక్షుగుణ తెమహి-౧౩-౧౩

4౨౫1

అ | ఏవంధువిభ్రురుభ్రుగ్గతిభా-సంజాతిశ్చో-కృ-తా-రాగ్యలతారిభు
 భూతయో-మైకా-నా-శ్యవితాంః-భో-భ-సరిహ-ర-మూ-శ్చ-ప-కారి-మూ-క్త్యా
 అగా-రాగ్యభా-సూ-రాంభ-వ-ద-వ-తా-వ-త్యా-భా-వ-సూ-న-య-శు-ం-త-స్య-స్థ-గో
 క్ష-వై-రా-శ్య-భా-భ-క్షా-ని-ప్ర-కా-గ-మా-మ-ః.

మూ | అరిభనముద్ధరంతిలతయోహ్యుదికానజలా
 యరభిగమోనతాంభృదిగిలో-స్మృత్యేకత-త-క-డి-ః |
 అనుత్పపయో-గి-వా-ము-భ-య-వో-ఘ-మ-భ-ం-భ-గ-వ
 స్స-న-ప-క-తా-ం-శ-కా-ద-న-భి-మా-భ-ప-వ-శ్య-వ-త-ః | 14౦ |

(యదిప్ర) ౧-అంత-య-తి-అ-రా-రా-గ్య-క్ర-వ-చ్య-వ-క్త-న-య-తి-వ-క-భ-రా-గ్య,
 భ-వ-తి-మ-న-సి, కా-మ-క-ట-ః-వి-క-య-ల-చ-ప-రా-గ్య-స-న-స-న-సి, న-స

ముఖ్యంబియి-స్వప్నైవననిరస్యంతియతి, యోషామితిశెవతి ; అస
 లాం-జక్షణావానాం, హేళగవక P త్వంబృదిగతో-జనాగతతి,
 వజ్రస్థాపియతస్యైతే శ్రేణ్యథాదుదిగమవ బ్రహ్మరధిగమః- దుష్టాః
 సతి, దుష్టిగ్రాణ్యత్రకీయవక్తవ్యుతిత్వఠః. « రాగాదియా
 వీతదితైవాప్రసాదానూతనః, ఇన్యక్తరీత్యాన్యవ్యతై రాగ్యన్యః
 తథగవజ్యక్త్యానానీవ్యాధివ్యతై రాగ్య హేతుశ్చవైతేషాంకథంస్యాదితి
 భావః ఏవమై రాగ్యవియయ త్యా క్రమస్యికారణమతే గ్రా యోగా
 భ్యానమవచ్చతేతేషామిహావరత్రవరసిఖమేవభలతీత్యాహుతి. (అను
 పృష్ఠ) ౧-అనుకృతాః అశనపానానిభః పా గ్రాణిషురత్వప్రై, య
 యోగినః-నిందితయోగాః, కర్మయోగాభికా-ధివ్యపిక-కృణీవన్యవ్య
 జ్జనయోగవ్రవ్య తైర్నిపీర్ణత్వాదినిభావః. తిభయతః-తిభయవి
 భాత్, భవతః-భవాస్సంసారాత్, భవతస్స్వతస్స, ఆద్యైభవత
 బ్ధాత్సనీః, ద్వితీయేభవచ్ఛబ్ధాత్సంబంధః; అనుభం-దుఃఖమేవ, భవతీ
 తిశెవః ; తత్రఆద్యైఅనుభవమిత్తమాహుః-అనవగ తాంతకాత్-అన
 వగతః-అనివృత్తః. అంతకః-మృత్యుహేతుభూతకానూనిర్యస్మిన్
 భవతస్సానికృతః ; ఆంశ్యైతస్మిమిత మాహుః. (అనభరూఢ)తి-
 అనభరూఢం-ధారణయోజనవ్యవారుఢం-పదం-పదాబ్జం, యన్యత
 స్సాత్త్వత్-ఇత్యఠః. తిక్తరీత్యానివయవ్రవలచితేనభగవదు)ప
 న్యుభ్యాయనుగ్రహ-హాత్వత్-ద్విషయభక్తియోగాలాభేవతప్రీయంక్త
 మభామిభవాపంభవావశక్యాంభంభక్తశివభలతీతిభావతి. ఏవంబవి
 వందినయతీనానూచా ర్యావ తారత్యభావస్సిద్ధతి, ఆద్యైషాంవైరా
 గ్యాదిసోధరం హేతుశ్చబాధవిశ్వయాదినిబోధ్యమ్. ॥౪౦॥

శ్లో ౩ విషయవిషవిషయాసోధరంతిస్వమితయతయభవాహృది
 స్థావిన్యై లాకంతిశేవతప్రయసుగవజ్జయోషాంయోగినాంప్రాణితేనా

తామసుఖముభయితప్తస్త్విధ్వాసదుఃఖాదఘాచ్ఛ ॥౨౬॥

అ || ననుకప్తహ్యైవాచార్యావతారలక్షణమిత్యుతప్రసంగాత్పూర్వోక్తాచార్యావతారలక్షణమేవదిలింపఁతి.

మూ || త్వదవగమీవవేత్తి భవదభ్యభూతుభయో

ర్గుణవిగుణౌస్వయాంస్తహిణనకేహభృతాంపగిరః |

అనుయగమన్వహంసగుణగీతపరంపరయా

శ్రవణభృతౌయితప్తమపవర్గగర్భనులైః ॥౪౧॥

(త్వదవగమి) తి-త్వాపవగమి-అవగమిష్యే, భక్తియోగేనానుభవవ్యస్తిశ్యేభవః. అవభూర్వాదగమేర్భవవ్యతిగమ్యాదాయభిభావిష్యదభోఽనిక. త్వామనుబుధాహరితియావత్- భవదభ్యభూతుభయో-కర్మానుగుణంభవతస్సంకల్పదభ్యయోభ్యభూతుభయో-పుణ్యపాపయో, గుణవిగుణయో-స్తత్ఫలభూతసుఖదుఃఖయో, రస్యంహృ, తహిణ తచాసిం, జేహభృతాం-పృతేనాం, గిరః-స్తులిపిందాగిరశ్చ, నవేత్తి-నస్మరతి, మూనావమానయోస్తుల్యస్తవైససుఖదుఃఖయో, రితుశ్చైరితిభావః ఏవంధూతకథంభవరీత్యత్రాహుః-మేసగుణ-గుణవిశిష్ట, అపవగ-గఠి-మోక్షస్యాపకస్త్యం, యతః-కారణాత్, (అనుయగ) మితి-అస్వహంప్రదిదినం-అనుయగం-అనుకలం, స్వాధ్యాయాహాయావతారాలభ్యత్యభవః. మనుజై-భాక్తజైవైః, గీతపరంపరయా-స్తోత్రపరంపరయా, భాషాగానాదిశ్రమణవాశ్రవణభృతః-శ్రవణైర్భృతః, త్వత్తథాశ్రవణాదిభిస్త్యమివస్త్యుతః, తతశ్చూర్వోక్తసుఖదుఃఖాదికంస్మరతితిభావః. వైపాతిదుస్సహాయాన్త్యక్తిదమపిచాధతే | విటంకం త్వన్మూఖాంభోబాహ్యుతంహారికభాహ్యుత, మితిభగవతః-భాశ్రవణస్యవిషయాంతరాస్మరణమోక్షుత్వామభవాత్తైరితిభావః. ॥౪౧॥

శ్లో || త్వదనుభవసముతానస్మరంతిక్షుదాదీన్చపలమనుజక్ష్మప్త
 స్తోత్రనిందాదికంచ | అనుకలమనుఘన్రంమోక్షమోక్షుస్తవ్విమప్రగు
 ణనుతిసుధాభిశీపూణకక్షేణ్యతోయైకి || ౨౭ ||

అ || ఇష్టంప్రళయకాలస్థంభగవతంసృష్టిపూర్వకవేదప్రవర్తనప్ర
 భృత్యాచార్యవతారపర్వితంజగదుజ్జీవనాయయతస్వేతిపాగ్రణ
 నాముఖేనసంస్కృత్యత్వదీయకారుణ్యోదివ్యాపారాణామనంతత్వా
 ద్భక్తుంసశక్తుమితివిరమ్యనూక్షుచేతనాచేతనాభావనిరాసముఖేన
 తత్పద్భావముపదిశ్యఃసదేవే, త్యాదివాక్యానాంభగవతినిశ్చలమ
 యతయానిలీనత్వంప్రతిపాద్యఃకేథంచరంతిశ్రుతయః, ఇత్యాక్షేపంప
 రిహారంత్వక్షేపసంహారంతి.

మూ|| ద్యుపనుతవీవ తేనయయిరంతమనంతతయా

త్వమపియదంతరాండనిచయాననుసావరణాకి |

ఇభవరజాంసివాంతివయసాసహయచ్చ్యుతయ

స్త్యుయిహిభలంత్యతస్మిరసనేనభవన్నిధనాః || ౪౨ ||

(ద్యుపతయ) ఇతి-ననుభవకన్ ద్యుపతయః-స్వర్గాధిపతయః;
 ఇంద్రబ్రహ్మగయవవ, తేఅంతం-స్వరూపస్వభావపారం, నయయికి,
 నజానీయికి, కింబహునా ; త్వమపినయాసి, కుతకి పి అనంతతయా-
 స్వరూపాదెర్ః రిచ్ఛిన్నతయా, (యద్వా) తెద్యుపతయవవ, అనం
 తతయా-అపరిచ్ఛిన్నస్వరూపగుణకతయా, అంతం-స్వరూపగుణావ
 థిం, నయయిః-నజానీయికి, నతుత్వత్సంకల్పాజ్ఞికావయమిత్యర్థః.
 శ్శ్శంతుయాస్యెవెత్యర్థః-కథంభూతమిత్యత్యాహుః-అంతరాః-అవ
 రణసప్తకాన్తర్వర్షినిః- అండనిచయాకి, ఇతియత్రాద్యశమంతమిత్య
 ణకః. సావరణాకి-అవరణసప్తక సహితాస్సంతః, ఖే-అకాశే,
 రజాంసి-వయసా-పక్షిణాసహేవ, వాంతి-నూక్షుతయాసంచరం

త్విత్వయానహవాంతీతివిపరిణామేనసంబంధః. అనేనదృష్టాంతేన
 చెతనాచెతనాత్మకప్రపంచస్యనూత్నతయాతవాసీంసద్భావోభగవ
 తస్తదంతర్యామితయావస్థానంసర్వవ్యాసిత్వంచాక్రంభపతీతిప్రశ్నాం
 తర్గతనిర్గుణత్వంబ్రహ్మణఃగిపరిహృతంభవతి,అసంతాండానాంసూక్ష్మ
 కారాణామంశరాత్మతయానియంతృత్వకథనేన అసంతస్వరూపగుణ
 త్వంచఫలితమ్; అభగుణవృత్తయశ్శుశ్రయః అనిఁఁశ్చైకథంసాక్షా
 త్పత్రిత్యక్షతయాప్రవర్తంతఇత్యాక్షేపంపరిహరంతి(యచ్చుశ్రయః)
 ఇతిశుశ్రయః- 'సదేవసౌమ్యేదమగ్రఆసీ, దిత్యాదయః, భవతి-
 జగతాగ్రణభూతేత్వయి, నిధనం-లయః, యాసాంతాదృశస్సత్యః,
 త్వయినిలీనాస్సత్యఇతియావత్; ఆతన్నిరసనేన_తేషామణ్ణానామభా
 వకి_ అతత్, అథాభావైవ్యయాభావః, తస్యనిరసనేన_ఇదం
 సదేవెతిసామానాధికరణ్యనిఁఁశ్చ_శేన జగతస్తదానీమపిబాధనద్వా
 రానివర్తనేన, త్వయిఫలంతిహి-త్వదీయసద్భావబాధనెవర్సవస్యం
 తిహీతి, యత్తాదృశమిత్యథః- త్వదీయనిశ్వాసాత్మకనంకల్పరూపా
 స్త్వయినిలీనాశ్శుశ్రయోజగదసద్భావనిరసనముఖేనత్వదీయసద్భా
 వంజ్ఞాత్వా 'సదేవసౌమ్యేదమగ్రఆసీత్-అసద్వాఇదమగ్రఆసీ, ది
 త్యాదిరూపేణప్రవర్తంతఇతిభావః. అనేనతదాసీంశుశ్రీనాంపా
 కృతస్సృష్ట్యనంతరణ్ణామిశబ్దరూపత్వంపరిహృతంభవతీతిభగవత్సంక
 ల్పాయత్తస్థితీకస్వరూపాభిస్తాభిన్నూత్నప్రపంచవిశిష్టబ్రహ్మసద్భా
 వజ్ఞానస్యశక్యత్వేనఅనిఁఁశ్చైవ_శ్యేనదనతఃపరెసాక్షాతక_భంప్రవర్తంత
 ఇత్యాక్షేపఃపరిహృతఇతిబాధ్యం. ఏవంవిధానంతశ్శుశ్రీప్రవర్తనాను
 గుణవిచిత్రకైకకథనేనాపరిచ్ఛిన్నస్వగూపగుణత్వంచప్రకృతంసమ
 ధికతమితిసద్ధమ్॥

॥౪౨॥

శ్లో ॥ విధిశివసనకాద్యావీవనెయస్తవాంతంత్వమపిసతుయదండా

న్యాప్త సప్తావరాణి | భిషవశకునియక్తాణాంతిభౌమానిపరాగాస్సదిద
మభవదిత్యంసన్మయత్రయ్యుఅహుః|| ||౨౮||

ఇద్ధంకిం గ్రహవాసిభిర్బుధవ రైర్బ్రహ్మత స్మధీలిప్సుభిశ్శ్రీమద్భా
గవతేకవచిచ్ఛ్రుతిమయింగీతాంవిజ్ఞానసుభిః | పృష్టోవీరరఘూద్వ
హాదిశతజిద్భిత్సుస్సతాంప్రీతయెతాంవ్యాచక్షయథామతశ్రుతిశిరస్సూ
రేర్దయాపేరితః||

శ్రీవణ్ శతకోపశ్రీవీర రాఘవశతకోప యతీంద్రమహాదేశికకృతిమ
శ్రీశ్రుతిగీతావ్యాఖ్యానంపూర్ణా.

శ్రీమల్లక్షీన్మహారేశ్చరణయగంభోజలోలలాలంబైః | శ్రు
త్యంతకుహారకండూనోదనవతురైస్సుధీమావైక్వి || స్మితశోభిసన్మూఖా
జైత్సుప్రీతిమంత్రాధైస్సుశోభిహృదయాజైత్విః | విగతధనగహమో
హోర్విశ్రుతశాంత్యాదిసద్గుణైకాంతైకి|| శ్రీమద్వీరరఘూద్వహాశతజిత్యం
యమ్యధీశ్వరైరచితా, లభితాశ్రుతిగీతాయావ్యాఖ్యానిభితాతదీయేన||

అజ్ఞానధ్వాంతభాసుయకతిపతిపరవాగభివందోయతీంద్రస్థానం
సన్మంగళానాంసకలబుధగణశ్లాఘితానాంగుణానాం | ప్రజ్ఞావజ్ఞాత
వాచస్పతిరమలగుణైరుల్లసత్స్వీయకావ్యశ్శ్రీమాన్మోవీరరఘీష్టతమభ
నగురుస్సుస్థిరశ్రేయసెస్సాత్ || యోసాశ్రీమాన్ గురుమెజ్జపితచరరహ
స్తత్వసచ్చాస్త్రజాతోజాతాంకండూంహరదాగ్రకర్తవతి పరిష
త్సార్వభామోబధూసే | గాహాన్ధ్యేప్యాత్రమేశ్రీశ్రుతిశిఖరగురు
ర్యద్వదద్యప్రణేతాశ్రీభాష్యసైవపాదవిదళితకథకోభాసతేహాశ
శూన్యకి||

శ్రీమతేశ్రీవణ్ శతకోపశ్రీవీర రాఘవశతకోపయతీంద్ర

మహాదేశికాయనమః.





శ్రీః

శ్రీమతే శ్రీలక్ష్మీన్మనీంహంపరబ్రహ్మణేనమఃకె.

శ్రీమతే శ్రీలక్ష్మీన్మనీంహం దివ్యపాదుకాసేవకశ్రీవణేశతకోప
శ్రీవీరరాఘవశతకొపయతిద్రమహాదేశికాయనమః.

శ్రీవణేశతకోపశ్రీవీరరాఘవశతకొపయతీంద్రమహాదేశికవిరచితమ్.
శ్రీమచ్ఛ్రీవీరకసుప్రభాతమ్.

హేదేవాధీపహేదయేశ్వరవిభోవేధోఽశ్వమేధావన్ధేహేయో
గీంద్రశతారిమోహనతనోగోపాలరత్నామనా | కాంచీపూర్ణమనూమ్మ
తాయితవచోమోచారసాపూరితశ్రీరామానుజనూక్తిదుగ్ధజలధేరుత్తి
ష్టసుష్మాదితమ్ || 10 ||

హస్త్యుదీశత్వయేదంజగదఖిలమఘాత్సత్పురావేనఘాయోధూ
యస్సాస్యమిశ్యవేక్ష్యప్రచురమిదమఘూర్యస్తవమాత్మాఽఖిలస్యతా
దృక్ష్యత్స్వద్ధియేదంసకలమిహయథామృద్ధియామృణ్మయంస్యాద్విజ్ఞాతం
హీతివేదేసుఖశయితసముత్తిష్టసుష్మప్రభాతం || 11 ||

ఆపొత్తిబ్రహ్మవిత్తత్పరమథగగనాద్యాత్మనాఘాతమాత్మాదేహ
ప్రాణాత్మభిన్నగిప్రమదమయభవోస్యైవఆత్మానచాన్యకె | సైవ
తివ్విచ్ఛేదబహుస్యామితిజగదస్యజతోస్సెపరిచ్ఛిన్నమోదోహీత్యతా
నందవల్లంఘనసుఖశయితసముత్తిష్టసుష్మప్రభాతం || 12 ||

ఆదిత్యేనర్మభాన్తంకనకమయతసుస్తాదృశశక్త్రుకేశకపాస్యాసా
మ్బారుహాక్షోదురితతడిదితోదృశ్యతేదివ్యరూపకె | యోసావక్ష్యే
క్ష్యతేఽన్త్రుత్తిమయపురుషోబ్రహ్మతత్సర్వరూపంతద్భృత్యేతివే

దేసుఖశయితసముత్తిష్ఠసుష్టుప్రభాతమ్॥ ॥౪॥

అకాశాత్సర్వభూతాన్యజనితపురాకాశమేవాపియంతిజ్యాయా
నాకాశవిభక్తిపరమయనమపి హ్యేషఅకాశవివ ఇత్థం దేవీష్యభూనా
కృత్తిరఖిలజగత్తారణం మోక్ష దాతాపాప్ర్యకేత్యర్థవేదేసుఖశయిత
సముత్తిష్ఠసుష్టుప్రభాతమ్॥ ॥౫॥

ప్రాణంసర్వాణిభూతాన్యజినముపవిశన్వైసమభ్యుజ్జహీతెనర్వం
ప్రస్తావమేషాహ్యనుసరతిపరాదేవతేత్యత్రవేదే । ప్రాణాధీనస్థితీష్వ
స్యఖిలవిదచితాంకాష్టభాష్టేష్వభావాత్సద్భూమ్నైకాన్తభావేసుఖశ
యితసముత్తిష్ఠసుష్టుప్రభాతమ్॥ ॥౬॥

యజ్జ్యోతిర్దీప్స్వతెద్యోగిపరమిహపురుషేనైన్తస్థితీష్వితీరేతది
త్తుక్తాసీమదీప్తిగిపరమపురుషవివేకినిర్ణీతిదక్షే । షాచావిశ్వానిభూ
తాన్యమృతమిహాదివితోవశిష్టతిపాదేత్యర్థేభందోగవేదేసుఖశయితమ్॥ ౭

ప్రాణప్రజ్ఞాత్మభూతస్తమిమమమృతమాయుశ్చమామిత్తుపా
స్వేత్తుక్తగిప్రాణేంద్రరూపగిపరమపురుషవివేకినిర్ణీతిదక్షే । సైషప్రా
ణప్రజానస్తమృతమజరతనన్దఇత్యన్తరాత్మాసాధారణాన్యర్థవేదేసు
ఖశయితసముత్తిష్ఠసుష్టుప్రభాతమ్॥ ॥౮॥

సర్వబ్రహ్మదమేతజ్జనిలయభృతికృద్ధీత్యపాసీతశాన్తాబ్రహ్మే
తత్ప్రాణదేహంహృదయమయమథాకాశరూపాదిభూమా । ఇత్థంస
ర్వత్రలోకేతసుభదవగతంబ్రహ్మలక్ష్మీశ్రీశ్రీవేద్యేతాంశాణ్ణీల్యవిద్యా
మధికయితరమాజ్ఞిష్టసుష్టుప్రభాతమ్॥ ॥౯॥

బ్రహ్మక్షత్రోదనాక్త్యానిఖిలవిలయకృన్మృష్టమృత్యుపదంశోదుదా
శోకాశహార్దస్సవ్యవిషయరుచిదశ్శౌకహత్యైహ్యూపాస్యః । యష్టా
ణాంసేతురేషోభయమిహాభవి నామధ్వపారస్వధామావిష్టుహ్యే
వేతివేదేసుఖశయితసముత్తిష్ఠసుష్టుప్రభాతమ్॥ ॥౧౦॥

అక్షయధారాయ ఈక్షుకీపురుషభిహస ఆత్మేతి హూవాచ చైతద్భ్ర
 హ్మో త్యాకార వేదే మృతమధయమయం వాపని భామనిశ్చ । సం
 య ద్వామశ్చ చ ఈస్థితినియమనవాన్స్యాకంబ్రహ్మఖం చేత్యత్యైత్వ
 య్యేవస క్తే సుఖశయిత సముత్తిష్టసుష్టు ప్రభాతమ్ ॥ ౧౧ ॥

పుథ్వాగ్నితిష్ఠస్య ఏషోఽన్త రభహాయ మయ త్యేస మేషాన వేదే త్యంత
 ర్యామిత ఏషోఽ మృతభితినిగ మేకాణ్యపాతక్రమేణ । యస్తిష్ఠన్సర్వలో
 కేష్వఖిలనిగమయజ్జా త్మనాంసోన్త రాత్మా తేఽన్త ర్యామితిమాధ్యంది
 ననిగమశయోత్తిష్టసుష్టు ప్రభాతమ్ ॥ ౧౨ ॥

యోఽదృశ్యత్యా వ్దిభూమావిభురఖిలగతం భూతయోన్యక్షరంతత్
 శ్యంతి ధ్యానినామితినిగమశిరో వేద్యసారస్వజ్ఞ భూమే దివ్యామూర్తస్స
 బాహ్యన్త రభహపురుషోఽ జోక్ష రాద్యకపరస్సాప్రత్త స్మాదుతప్రప్త
 భిత్తుత్త రనిగమశయోత్తిష్ట సుష్టు ప్రభాతమ్ ॥ ౧౩ ॥

ఆ త్మానం త్వేవ వైశ్వానరమిమమధునా ధ్యేషినా బూహి తహీ త్యా ర
 భ్యా త్యాన మేవం ప్రమితమభివిమానంచ వైశ్వానరంతం । యస్తూపా
 స్తైసస ర్వేష్వితినిగమసముత్థాపకకోస ఆత్మ కింబ్ర హ్యేశ్యత్ర వేదే సుఖ
 శయిత సముత్తిష్టసుష్టు ప్రభాతమ్ ॥ ౧౪ ॥

యస్మిన్నాతం ద్యపుథ్వా ద్యఖిలమపిమనః ప్రాణయక్తంత మేకం
 జానీథా త్మానమన్యావిస్సృజతగిరవీకోఽ మృతస్యైష సేతుకి ఇత్యత్రా
 ధర్వ వేదే తద్వదగుణగుణైర్వశ్య తాభావముఖైశ్చ పూర్ వంశీ
 త భావే సుఖశయిత సముత్తిష్టసుష్టు ప్రభాతమ్ ॥ ౧౫ ॥

యత్ప్రాన్య స్నేక్షు లేస్యన్ననిశమయతినాస్యద్విజానాతి భూమా సేతి
 చ్చందోగ వేదే తర తిశుచమిమా మాత్మవిద్ధీతి పృష్టకి । ఆచార్యః ప్రాపం
 నామాధ్యసుమదవధి కాంబ్రహ్మదృష్టిం ని ధాయ ప్రాణాత్సత్వజ్ఞమాత్మ
 జ్ఞమితి బహు సుఖోత్తిష్టసుష్టు ప్రభాతమ్ ॥ ౧౬ ॥

వీరద్వాపకరంతర్ధ్వభిదధతిబుధా గార్వనణ వ్రహసీయోస్థూలా
దీఘాదిరూపంగగనముఖజగచ్ఛాసకంతద్విధర్మ | ఇత్థంగార్థిశుతి
ఘాక్షరపదగమితలద్రవ్య దృష్టపరైరిత్యన వ్యవ్యావృత్త భూమకనుఖశ
యితసముత్తిష్ఠసుష్టు ప్రభాతమ్ || ౧౦౬ ||

యస్తుధ్యామేత్త్రిమాత్రంప్రణవమభిదధత్పూరువంతల పకృష్టం
సూక్ష్మేనపున్న చక్షుషితదురితఉస్నీయతెబ్రహ్మలోకం | నైతస్మాజ్జీ
వపుణ్ణాత్పరతరపురుషంపశ్యతీత్య తవేదేవేధోమేధాకరంత్యాంబదతి
సుఖశయోత్తిష్ఠసుష్టు ప్రభాతమ్ || ౧౦౭ ||

యత్త్వస్యాంబ్రహ్మపుర్యామిదమథదహరంపుణ్ణరీకంహివేశ్మయ
స్తత్యాకాశవిషోస్తరభహదహరాయత్తదనస్తదేవ్యం | జిజ్ఞాస్యం
చేతివేదేహ్యపహతదురితత్వాదిభిస్త్యాముపాస్యంపాప్తుస్సత్యేచ్ఛభా
వంబదతిసుఖశయోత్తిష్ఠసుష్టు ప్రభాతమ్ || ౧౦౮ ||

తిష్ఠత్యంగుక్తమాత్రఃపురుషభహతభాఙ్గుష్టమాతో 9స్తరాత్మాలో
కానాంసన్నిహిష్యోహృదయభహసదాఘాతభవ్యేశితేతి | ఇత్థంవేదేమ
నుష్యైహాకృదయపరిమితం త్వాముపాస్యంవనుష్యాకాస్త్యైశక్తాం
శ్చవక్తర్యతిసుఖశయితోత్తిష్ఠసుష్టు ప్రభాతమ్ || ౧౦౯ ||

జీజ్ఞానానుప్రవిశ్యస్థిరచరజగతాంనామరూపప్రకాశంకుర్వణదేవా
దికానాంత్యదధిజిగమిషాంసాధయణహస్తినాథ | బ్రహ్మణంబ్రహ్మా
విద్యాంప్రతినముపగతాదేవరాడ్డేత్యరాజావిత్యత్యేంద్రోపదేశెను
ఖశయితసముత్తిష్ఠసుష్టు ప్రభాతమ్ || ౧౧౦ ||

వస్వాదిత్యాదితాపేరుపరిపరపదాప్త్యర్థవిద్యానుశక్తిర్వస్వాదీ
నామపీతిధ్వనయతినిగమేబ్రహ్మవిద్యాత్వవావే | నైవోదేతాస్తమే
త్రైకలభితివిలయావఫలధ్యానసిద్ధ్యాకల్పేఽన్యస్మింస్తదాప్తింఫలయతి
శయితోత్తిష్ఠసుష్టు ప్రభాతమ్ || ౧౧౧ ||

రైకోవ్వికానశ్రుతిప్రత్యుపదిశతిపరంబ్రహ్మశూద్రేతిమనాత్వ
హ్యుబ్రహ్మజ్ఞాననిందాదినితశుచమిమాంఖ్యాపయకశూద్రశబ్దికి | ని
ద్యానహాఽంహీశూద్రంవదతీతదపినబ్రాహ్మణోవేత్తుమహేఽదిత్యం
విద్యోపదేశేద్రథయతిశయితోత్తిష్టసుమ్మప్రభాతమ్ || ౧౩ ||

ఆకాశోనామరూపేవిదధదపిహితేత్యస్తరాయత్తచేతద్య్రేహేఽద్య
కోనముక్తాభవతిసహితయోదేషనిర్వాహకస్యాత్ | జీవేనోహ
స్యవషప్రకృతగదహరాకాశదివాత్రసేవ్యావ్యాకర్తానామరూపేతి
నిగమశయోత్తిష్టసుమ్మప్రభాతమ్ || ౧౪ ||

ఖాదిభోక్త్యర్థాదికానానియమనవిషయేయఃప్రకషణస్తదుక్తావవ్య
కోక్తంశరీరంనకపిలమతమిత్సజ్జయన్నూర్ధ్వవేదె | జ్ఞానంయచ్చేన
హత్యాత్మవినిజవశయేచ్ఛాన్తఆత్మస్యముంచేదాత్మాచేర్వశ్యతోక్తా
సుఖశయితసముత్తిష్టసుమ్మప్రభాతమ్ || ౧౫ ||

వీకాజాంరక్తశుక్లాసితభృతమఖిలాస్తత్సరూపాస్సృజన్తిషేకోజు
ష్టోనుశేతేహ్యజితరణమాంభుక్తభోగాంజహతి | ఇథంత్యేత్వాశ్వ
ర్యాముపనిషదితథాత్తైత్తిరీయశుక్తౌచబ్రహ్మతాత్మజైకకణ్ఠ్యాంసు
ఖశయితసముత్తిష్టసుమ్మప్రభాతమ్ || ౧౬ ||

యస్మిన్ప్రచేంద్రియాణిస్థితమపిగగనంతంతఃకైవాత్సమానీవిన్ద్యా
న్ప్రహ్మోమృతస్సాద్వృదమృతమితిపదేకాణ్వివాజ్యుక్తవేదేవీకాక్షేపంజ
వజన్యవ్యవహృతిఫుటకాకాశవాగ్వాక్యశేషవ్యత్యాసాతాగ్నివేదే
సుఖశయితసముత్తిష్టసుమ్మప్రభాతమ్ || ౧౭ ||

తద్దేవంతహ్యాపవాన్యకృతమఖవదితిప్రాక్తవేదాదసద్వాఅగ్నే
భూదేతదిత్యప్యసదితివచసావ్యక్తహేతుత్వవాదే | ఆకాశాదాయఆ
త్మాజననకృదుదితస్సోవిభక్తాహ్వయాంగస్సత్సేనోక్తస్త్యమేవేత్యవసి
తశయితోత్తిష్టసుమ్మప్రభాతమ్ || ౧౮ ||

యోనైబా లాక ప్రమాంజనక భూన్య డాయస్యక రైత్త దేవ క్షేయ జ్ఞ
కాపీశకీత్రుత్వ దిత ఇతి చితకకర్మణఃకారణ తేష్ట! పాప్తేబ్రహ్మబ్రునాణీ
త్యవిదితపరమబ్రహ్మక ర్తార్యమా దేశకృత్య పైస్యే తస్య చేతిత్వ వసిత
శయితో త్తిష్టసుష్టు ప్రభాతమ్ || ౨౯ ||

ద్రష్టవ్య శ్శాస్త్రివ్య ఆత్మామననపదము పాస్యోర ఇత్యత్ర వా క్యే జాయా
పత్యాదియో గాత్పురుష ఉపిత ఇత్యత్ర బో డ్యై ముముక్షోః | మైత్రేయీం
యా జ్ఞవల్క్యై వతివచనగి రాసుత్త మానందరూపా త్త్వ త్తో జాయా ధనా
దీత్యవసిత శయితో త్తిష్టసుష్టు ప్రభాతమ్ | || ౩౦ ||

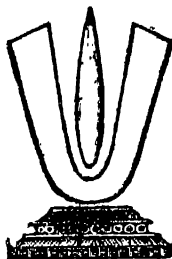
ఇష్టం శాచీర కాపా ధ శయితము భయథా హేతు మన్యోగ మా నై స్స స్తైష్వ
ర్వాత్కైక్య ప్రతీతం వరదము రుదయం యష్టు ముద్బోధ యిత్రా | ఉద్భ్య
ధావీర రఘ్నే శ్వర శతరిపు డాభిక్షు డా హేమలమి బ్బన్య బేస్త్రిక్ చాపమా
నే దిన గణ గణితాస్స గ్ధ రాస్సర్వ ధా ర్శ్యాః || ౩౧ ||

యోసా మే ధా శ్శుతా ద్యై ర్దురధి గ మతయా మ్నాయ శాస్త్వై గయోని
ర్య చ్చా నూ త్రిత్ర యాయం పరనిర సనతో నేతి నేత్యా హ చైనం | నేధో ల
భా శ్వ మే ధక కరిగి రిశిఖ రేపి ష్య హ్యస్తో య దృ ష్టే నం జాతం దేవ రాజం వ
రదమి మహంత త్రహ సే సమీ ష్యే || ౩౨ ||

ఇతి శ్రీవీర రాఘవ శతకొ ప సంయమి సార్వభౌమ
మహా దేశి కేంద్రా సుగృహీతం
శ్రీమచ్చారీరక సు ప్రభాతం స మూర్తమ్.

శ్రీమ తే శ్రీలక్ష్మీ నృసింహ దివ్య పాదు కా సేవక
శ్రీవచ శతకొ ప శ్రీవీర రాఘవ శతకొ ప
య త్రింద్ర మహా దేశి కాయ నమః.





ஸ்ரீரஸு .

ஸ்ரீஜி.சி.மெய்வடி.நவராஸ்ரீமணமடே.
ஸ்ரீஜி.சி.நி.மஜாஜெ.மொ.செ.ஸி.காய.மஜி.



ஸ்ரீஜி.சி.நி.மஜாஜெ.மொ.செ.ஸி.காய.மஜி.

ஸ்ரீஜி.சி.நி.மஜாஜெ.மொ.செ.ஸி.காய.மஜி.கா
சு.யி.கரணவா.ரா.வலி. வலு.வலு

ஸ்ரீஜி.சி.நி.மஜாஜெ.மொ.செ.ஸி.காய.மஜி.கா

ஸ்ரீஜி.சி.நி.மஜாஜெ.மொ.செ.ஸி.காய.மஜி.கா



ஸ்ரீஜி.சி.நி.மஜாஜெ.மொ.செ.ஸி.காய.மஜி.கா
ஸ்ரீஜி.சி.நி.மஜாஜெ.மொ.செ.ஸி.காய.மஜி.கா
ஸ்ரீஜி.சி.நி.மஜாஜெ.மொ.செ.ஸி.காய.மஜி.கா



ஸ்ரீஜி.சி.நி.மஜாஜெ.மொ.செ.ஸி.காய.மஜி.கா
ஸ்ரீஜி.சி.நி.மஜாஜெ.மொ.செ.ஸி.காய.மஜி.கா
ஸ்ரீஜி.சி.நி.மஜாஜெ.மொ.செ.ஸி.காய.மஜி.கா
ஸ்ரீஜி.சி.நி.மஜாஜெ.மொ.செ.ஸி.காய.மஜி.கா
ஸ்ரீஜி.சி.நி.மஜாஜெ.மொ.செ.ஸி.காய.மஜி.கா

னாஃ கிதிநிகுரதாஃ தஹ கடுயோக்ஷுவாயாஃ || ௧ ||
 பூவணுஃ பூக் திவமெ- ஸஹமபதநதொவாஸ
 நாஃமகுவதொவி பூபூராதெவ துசாஸெ கடுமி

பூஹிவாரஃ (கிதிநிகுரதாஃ?) கடுதொநகப-காஃ
 ஹ்திவெஹிதிஸெஹி: (தஹ) தஹயாஃ, (தடுயோக்ஷு)
 வாயாஃ) ஸஹமதஹி-சாரீரகரீராவாயாஹி நடுவத-
 தாஃ, ஸாமாயயநாஹெவ கடுஹிஹி ஜூதகாஃ, ஸதூ,சு
 வாதவ,கீதிவி-புதஹவ தயாவி நூபாநடுமஹி தவா
 கடுஸெவ, சுய-நிசாயககாஃ குவாதவ தீவதாவய-
 ஸாஸபவிவப-பளநாதிவத-தெ சுதஸஹிண-பாய வெஹி
 ஹவாக்யவிவார-கத-பு ஹ்திவெஹி - தடுயெவப-ஹிவாரொ
 வி-கத-புஹவெகி தடுயோஹெரவரிஹரணாஹித்யஹி ||

பூவணுஹிதூஹி- (பூக்) பூயத-: (திவ
 மெ-) ய-காஃ-கார-தெவ திவமெ- (பூவணு)
 பூவ-திவஸதா புஹி கஹி ஸெஹி: , சுநாஹி,வஹ
 ஸாஸார திவம-பூவணுஹி,காரிணா தஹிஹி ஜ
 நஹி சுஹிவாஸநயா பூயத-: திவம-ஹவஹஸபூபுத
 ஹிபூபா: வயாதஹிஹிஹி-தெநஹிவெமெ- பூவத-
 தெநது பூயதஹவாவ-வராஹவஹி தூ-சு-பூஹி
 தூ-: (உவாஸநாஃமகுவதொவிஸஹமபதநதா) " கஹ
 யெக-ஹி: வஹி ததொ ஜூநடு பூவத-த " ஹதூ
 ஹிவவதெந க-ஹிஹிவாஸநாஃமகாவஹிஹி சுநடுய
 யா: க-ஹிஹிநயா: வளவ-பாவய-விஹி தஹ
 ஹநளவயிகஹிநஹிஹி தஹிஹிநயாரவி வளவ-பா
 வளய-பாவஸ-ஹாவாஃ பூமெவ க-ஹிவாரஸுஹிஹி
 வார-ஹிஹிஹி: , பூமெவ க-ஹிவாரஸு சுஹிஹி
 ஹிவ-ஹிஹிஹி, சுய-ஹிஹிஹிஹிஹிஹிஹி (பூ
 ஹிஹிஹி) வெஹிஹிஹிஹிஹிஹிஹிஹிஹி
 (சுத-சாஸெ) வ-ஹிஹிஹிஹிஹிஹிஹிஹி (சுஹ
 ஹிஹிஹி) ஹிஹிஹிஹிஹிஹிஹிஹிஹிஹி (ஹ

லிகெம் || * * * * * || ௧௩ ||

சூகிவ்யூலாவநீயாஃ சுவிவிவிவநயாஃ வடுவ-காஃவப்
 ணீதாஃ கெவிவ்யூலாவநீயாஃ சுவிவவவநம் வூவபி
 திமி-கஸ்யு | ஊசம் வவ-த, வினாக்ரீ உதி ஸரிதாம் வீ
 க்ய) சிவ்யூலாவநீயா ஸாடுவெகெ, வளநரூக்யு

வாநம் வு திவாடிபாஃ உகார; வொடராயணம் மெஜிந்ரூ
 ஸபதவிஜாநதாசிந்யூவரெஜிதிவவநெந டெவதாதிராஸவொ
 ளிம் ஜாஹடுதி சாரீரகெ டெவதாபிகரணெ ஜெதிநிவ
 க்ய திராவகார, நடுவெதாவதா தயொ ராரணவிடுராய
 வம்வவஉதி * * * * * || ௧௩ ||

சூகிவ்யூலாவநீயாஃ — || (உஹ) ஸாரீரககாஃவெ
 (வடுவ-காஃவப்) ணீதாஃ கதிவிநயாஃ) சுவி-காஃவெ வ்யு
 த்யிகரணாடிவ்யூலாவநீயாஃ (சூகிவ்யூலாவநீயாஃ) ஸூத்யந
 ணீயதாடியொந்யூயாஃ, (சூகிவ்யூலாவநீயாஃ) “ ஸூத்யந
 வகார்டொஷ்டு வடிவ உதிவெந்ரூஸூத்யநவகாஸடொஷ்டு
 வம்வாஃ ” உத்யூடி-கரணெஷ்டு காதலிசு காரணவிடு
 வொசு சூகிவ்யூலாவநீயாஃ, (கெவிசு) கெவநதக்யு-த
 ந்யூயாடி, (வ்யூலாவநீயாஃ) சுடுவெவ வடிவ-நீயாஃ,
 (சுவிசு) வடிவயாபிகரணாடி, (ஓளத்தி-கஸ்யு) ஸாரி
 நெடுக வ்யூத்யு வடுவ-காஃவாடி-வாடியிகரணவிடு
 வ்யு சூகிவ்யூலாவநீயாஃ விவ்யூகவாக்யெநெ வூராணுதி
 வ்யூக-வ்யு (சவ்வநம்) (வூவ்யு) திரதிஸபாநெ
 ராடுவ்யூலாவநீயாஃ-வாடிநாம் ஸ்தம் வர்வொஷ்டு-
 ஹடுதவ்யூலாவநீயாஃ-வாடிநாம் விவ்யூகவாக்யெநெ
 ரெணர்வி வர்வொஷ்டு-வய-வஸாயிசு திகி விடுஷ்டு
 சி-வாரஸாரெண திவெயரடுவொவ்வாடிஃ வதிவா
 டிஃ (உஹ வவ-த, வினாக்ரீ உதி ஸரிதாம் வீக்யு)
 வவவெடுவெக காஃவ்யூலாவநீயாஃ-வ்யூத்யு வகார
 தி தக; ஸ்தம் விவகாஃவயொ ஸவி த-லு-காம் வீக்யு,
 (சிவ்யூலாவநீயா) சுவிசு வக்யவாதம் விநா (ஸாடுவெ

ஜெரிஹ ஹவதிரமெஸம் வாடிநீதிவ்யவாயம்* #11௧௬ #
 சாஸ்திரமெஹத தஜிநித்யவிஹதிக்ரணவாஜிவிநாஸ்யா
 மெந ரஜ்யாமெயம் ஷொயஸாஸ்வி, திகபாமனிஹாரம் ஷ
 டுஹொடிநீத்யா | தஜிநித்யம் வகி ஸிகம் விஷயஜவி வ

ய்யுதெ, சுக்ஷாணி ஹி யாணி வடுவ-வெடிமெவகாடிஸ,
 வாமரவ்யுக்ஷாணி தமெயவ, வ்யாஜா: வஹ, ரஸா: ஶ்யா
 ராடி: ஷடி, வநகெக வாகாயிக்ரணாநாம் வநகெகஸா
 வ்யாநி வெஸக்யுஜெண சுக்ஷாஹிரஸாந்த ஸவ்யாநி: ஶாநீ
 ரகஸவெஷாயஸவாடிநாஸ்கயிக்ரணநிவ்யநக்யுததித்யு: #
 ஶாஸ்திரமெஹதஜிநித்யா — (வநகக்ஷாஸாஸம்) ஶாநீர
 காஸ்யம் ஶாஸ்திரம், தம்: வாடிவடுவெண (ஸஜிநித்யவிஹதிக்
 ரணவாஜிவிந்தாய்யாமெம்) ஸஜிநித்யவிஹதிக்ரண
 க மஹ விஹாரவ்யாமெம் (சுயாமெயம்) வதாநி-
 ய்யாமெயம் (ஷொயஸாஸ்வி) ஷொயஸாஸ்யம்: வாடி:
 யஸ்யகக்ஷொயஸாஸ்வி, வத்யுயாயவகாரம்: வாடி:
 த்யுயாயவதாஷ்யாத்யகஸ்யு ஶாஸ்திரமெஹதாயஸவாடி ஹத்யு
 யம்: (ஷடிஹொடிநீத்யா) கஜ-காமெய உவெடிஸ ஷ
 டம் சுதிஹொடிநிதி வடுவெ-வாத்யுயம்: ஷடிமெயம்:
 ய்யாமெஹத: தமெயத்யம்: சுஹிஸவெநகாமவ்யய ஸிகவா
 ஹாய்யாடிஹொடி விவகதிதம்: (திகபாமனிஹாரம்) விஷ
 யதிகம் விஷயதிகம், ஸிகதிகம் ஸாஸ்திரதிகதி உக்யெம்:
 வடுவெ-வாத்யுயதிகம்: ய்யம் தெநவனிஹாரம் சுவாஹா
 ஹொடிஸ ஹவதி, திகவ்யஹ வத-தஹத்யம்: (தத்யு) தி
 கவ்யெ (சுடி) வ்யாடிதிகம்: திகம் (ஸிகவிஷயவகி)
 ஸிகாநிவம் விஷயநிவஹ ஶஹ வ்யாமெந வதிவா
 ஹதி (வரஜிவி) உக்யுதிக்ரவி (தக்யு திவ்யம்:)
 தமெயம்: ஸிகவிஷயமெயம்: யஸ்யுதிவ்யம்: வதிவகாடி
 ஹதிவ உவாஸநவாஜிநிவஹ ஸாயுவிஷயிண த
 மெயம்: ய்யம்: வ்யம்: வகித்யுநகடி, வ்யாமெந வதி
 வாடிநீத்யம்: தயாவடுவெ-திகம் ஸிக விஷயவாரம், உ

ஊரணி | லாவு துமெயுமெ ஊரிநி வரிநி தவெ
யீவாண ததிவடிவடி காவுகெவாக்கெவாசு கதிவந
கூதிந ஸீவடிநெ ரகிநெ || * * * || உய ||
ராமாநீராவெ தெசு வுபதிவ யததாந் கி மாரடு

ரதள) சுயயநவியெ : சுக்ரராராமி ம ஊணவய-இகா
சு தாவதா சுயயநவியிபெ ருணவெ வீராடுஜவி (சுநு
ஜாசுராமாடுவ) ஸாமாயுயமாடி ஜாஜ்வாத வுதீதி
உருவக ஸாடுகெ வுயவடு தாநிண-பாநிவாடுவ தெ
தொ : (சு-ஊ ஜீராவஜாநா :) சு-ஊ ஜீவிவெடாய-ம் வீவா
ரிதா-ம் புவுதா : (சு-உஸ :) சுயீசு-டுணெ சுஜ-கா-ம்
வியாய-ம் (வரவஊவினா-தரணி) வஊவிவாரடுவ வெ
ஊன ஸாலாயுயநம் லாஊவணி (சுலீநு-துமெ-யுமெ
லாவு) லாணிநாசாய-ம் லஜாஸக்யாடிஸா-கொவசெவத
யெ-க் கௌய-மெ லாவு-ஸதி (கதிவந கூதிநம் :)
கெவிடி-வி-ககாரிண : (வரிநி தவெயீவாண-ததிவடிவடி)
வரிநிதாநா-ம் சுலீபலா-ம் வையீவாணா-மா-ம் ஸகீவா-ஜா-ய
வா-ம் ததிவாநா-ம் ரொமடாரிடி-ஜா-நா-வ டி-வடி-வய-
வொவயய (காவுகெவாக்கெவாசு) டீவ-காவவி-வொஸவ
வ-கெந (ஸீவ-ம்) சுஜ-கா-ய-டு நவி-வொவா-வொ-ஸீவ-
டுவ வு-சு-டுணெ, (சு-ஊ) ஊ-வ-வ-டுவெ-வெ-வெ-வெ-
ராரடுவெ ஜீராவா-வ-வ-டுவெ (ரகிநெ) ஸ-ஸ-டுவெ, சுந-
சு-ஜா-ந-வ-வ-தி-ஸ-கா-வ-வெ ந்யாயா-ந-ஸாரா-டி-ந-சு-டு
டுணெவ டு-ரா-த-வ-டு. த-வ-கா-ய-ம் வ-ம் : ல-ய-ந-வ-டு-ய
வரிஊராய வு-சு-டு-டுணெ-வி ஸுவண ஊ-வெ-டு-வெ-தி நவி
டு-ய-வ-தி-வ-வ-ம் : || * * * * || உய ||
ராமாடி தாடி || (ராமாநீராவெ-தெ-வெ-சு) ஸுவாத
வ-தீ-தீ-டு-வ-கா-சு நி-ண-ய-ரா-மா-டு-வ- வி-வா-டு-வ-வ-டு-டு-
டு-சு. (ஊ-வ) வி-வா-டு (ல-ய-ய-த-தா-ம்) யு-டி-நா-ம் வ-வி
த-ம் ஊ-நா-ம் வ-ஸ-கா-வ-டு-க-நா-டி-வா-டு-ய-ந-சு-டு-வ-ஊ-வி
ஊ-ய-வி-டு-க-நா-சு-த-டு-ய-வ-வ-ஸ-கா-வ-டு-க-நா-டி-வா-டு-ய-

ஜுதெ ஸ்ரீநிவ கிஸாஸெணாந்ருஸிடுகெ நவ நிஸஜிதும்
 ஸிஃவொயெ மலம் ஸ்ரீஸுக | ஸ்ரீஸுகெண்யெவ ந ஜாநாந்ரு
 வநிஷ்ட. உதி ஸுண்டெத ததிவாரெ ஸாஸூராம னு

ப்யுயவ் துாழிவிவவிஸிஷ்டுவுகதி? (நவயுஜுதெ) ஸஸுலா
 யுதெ, ஜமஸு சாரணகூழிமகூணஸு சுஸுலவாழிதிவாவ.
 (சுநுஸிடுகெ கி? ஸாஸெண) சுநுஜாநவ ஜாணஸிடுகெ ஸா
 ஸெண்கி காய-ஃ?, சுயூஸெவநிஸாஸூரிய-வழித்யு-ஃ (தி
 ஸஜிதும்) ஸ்ரூத-ஃ(ஸிஃவொயெ) ஸிஃவாய-ஸொயெ
 (மலனு நஸூசு)கிபிவிமலனுநஸூசு, வுர-ஷவ்யுவுதிஸா
 யுவுயுநுவணெஹிபுர-ஷஸுமல- (வலவ)உக்தெ-காரெண
 விரெய டுஸ-ஃசு (உவநிஷ்ட) ஸ்ரீஸுகெண்யெவ (நஜா
 நாதி) நவ ஜாணாதி (உதிததிவாரெ ஸுண்டெத) வலவஜா
 ஃகெவெண்யெவ்ஷிவாஸு ப்ருவ்யுதள ப்ருதிவெஃயாம (வது
 ஸு-ஃதி) சுயாகதத்யுாழி ஸு-ஃதி-வது-ஃடி (உவிடுதெ)
 தத்யு-ஃகெவநிஸவநபொடுமெ: (வது-ஃடி: ந்யூபவெ
 ஃடு:) ஸிஸ-ஃநாஜி வாகததஜாத-ஃவ-ஃடி ஸவாய-ஃஸ
 க்ருமல ந்யூயெந ஸிஃவாயெ-ஃ ஸ்ரூஜு வ்யு-ஃவதும்
 ஸாலவ்யுத வலவெதி ப்ருயெஜாந்யூயம், ஜமஜநாஜீநாம் உவல
 கூணவியபா விஸெஷணவியபா வாம-ஃகூணகூஸாலவாசு யு
 மவஜமகவ ப்யஸு-ஃடிநாம் ஸூதிவ-ஃராணாழி ஸிஃகெ
 ந ஜமசுகாரணகூஸு ஸ்ரீஸுகெண்யெவ்ஷிவாஸுமலவாது மயவதீ வ்யு
 ஸிவீ, ஸாலவாழிஜாநமளம், உத்யூாழிவ மகூணெ-தாவிஸிஷ்டுவு
 ததி: யொயு-ஜுத உதிதிதீயம், சுங்குராழிகம் ஸகத்யு-
 கம் காய-ஃகூசு, உத்யூ-ஃநாநவ்யு-ஃயெ-ஃ காய-ஃகூ ஹெ
 தெம் ஸவ-ஃஜ்ஜு கவ ஸவ-ஃஸகூகூழி விஸி-ஃடி-ஃகத்யு-ஃகூவ்யூ
 ஃயூலாவெந விஸாயயிஷிடுதஸாரா ஸாய-ஃநெந ஜாநாநாரா
 மஜ்ஜுகூ ஃஸூரஸு, ஸாஸெணகமஜ்ஜுகம் ஸிஃகெ-ஃதி த்யு-ஃயம்,
 வெஜாதவா-ஃகூய-ஃ ஜூ-ஃஸு தவமெ-ஃ நிபிர-ஃஸு த்யூாழிவா
 க்யூநுவண த-ஃயு-ஃதபா நிஸ-ஃஸபாநடி ஸ்ரீஸுகெ வ்ஷிவககூ
 ந ஸப-ஃஜிவ வுர-ஃஷாய-ஃ ஸூர-ஃவகூசு நாம-ஃகூ-ஃதி

நன்மலகத ிஜ்ஜு ஸ்ரீகு துக்ஷா வடிநகம் || * || ௨௩ ||
அவ்வா ளாடின ஸ்ரீதி வ ஜநநாடிதம் ஸ்ரீரகு வெ
வரஸ்ரீவ அவ்வா ளெவமயுசாகா தடிநா வரிஹு
தர் ஸாஸதநுபுஜாஃ | ஓளவித்யா ரெகலாஷ்யஸ
ரஸமதிஜீ ஸ்ரீகநீ வதநீயம் ஸாஸாராஹாசு-ஜே
கா திதய ஜிஹ வரம் ஸாஸா தித்யாஹு ரெகெ || ௨௪ ||

வ்ருதிவக்ஷய்திக்ஷவக்ஷ வரஜாய-டி டி-ஷெனெஸகி வாவ
டி-கம் ஸ்ரீகு காரம் ஹுடிநுக்ஷ வாவநுக்ஷ ஐதீரிகு
வா வகி யாம் நானுஸரதீத்யு-டி: * * * || ௨௩ ||

அவ்வாதித்யாஜி — || (சூடின) ஸாரீரகஸாஸா
ரம்ஹெ ஸ்யஜிதம், (அவ்வா) “சயா-ஜெகா ஹஹஜிஜ்
ஸா, ஜநாடிஸ்யத” ஐதீஜ்ஜாலாயிகரண ஜநாயிகர
ணாவ்வா (ஸ்ரீரகு வெ வரஸ்ரீவ) ஸ்ரீகெவஹணி (வ்
ரீதி-ஜநந-டிதம்) ஸ்ரீத்யா ததிருகா, (அடிநா) தகி
வரம், (அவ்வா) ஸாஸயெநிசாசு “ததுவடிவபாசு” ஐத்ய
யிகரணாவ்வா (ஸாஸதஜநுபுஜெர்) ஸ்ரீ தீகரணஹித
யு ஸாஸஸு தஜ்நாயாவஹவ தீதெச (வெவமயுசாகாவரி
ஹு-தா) விமததஸா வரிஹாரெணலாமயு-ஸஜயி-டி தம் (ஓள
வித்யா ரெகலாஷ்ய ஸ்ரீரஸமதிஜீ) ஓளவித்யா நவ-டி-தஸக
யெவாஜவினார ஸ்ரீராய-டி வினானுரகார-டி-வா-வொடி-த
கக்ஷண தளயு, சுநெகெஷுஹா-ஷெஷு-ஹு ஸாஹு-ஜ்யாய
தி-வத-ஸ-டி-த-ய-உ-வொடி-த-கெ-நெ-வ-வ-ம-தி-ச-த-ய-நீ
(ஐய-வ-த-நீ) வ-த-ஸ-டி-த-ய-உ-வொடி-த-க-நி-வ-டி-ஹ
ர-டி-வா-வ-க-வ-டி (ஸ்ரீகநீ) ஸ்ரீலாஷ்யகார தவிஷ்ய-வர-வ-
ர-நா-ம-த-த-ய-ர-க-ஸ-நா-வ-டி-த- (வ-கெ) ஜெவ-ந-டி-
வ-டி-ரி • வ-ஹ-த-ய-ஸு (ஐஹ) ஸாரீரக
ஸ-ரெஸ் (வ-கம்) ஜிஜ்ஜாலாயிகரண-கெ-கெ-வ, (ஸாஸா
ர-ஹா-டி-டி) ஸாஸொ-வொ-சு-வா-த-ர-டி-வா (வ-ர-கி-த
யா) த-கி-வ-ர-ய-ிக-ர-ண-த-ய-ம் (ஸாஸா-தி-த்யா-ஹு) ஸா
ஸொ-வொ-சு-வா-த-க-வ-கி-கி-ஹு-ஸாஸா-த-க-ஜெ-வ-த்ய-யு-ய-ம் ||

யத்கெடுசுராராயெபுரணிககூஉலுசு கிங்கெடுரொம்
 மூகாரி வுராலாயெபு மூராவலிஃ னுத திகி விசு
 டு விஷு அலிதெது விபுவெயு । சுபெருளஷம் செஷக
 டுர டுஷிவி விஷுடுஷா வாதி உறலாஃபுயாவாஷாசு சு
 டுர திபுடாபுடுதெத துர துரயிகுரணீ னுஷவிடுஷா

யததிதிராதிதிராதி — " (யசு) யலாசு கார
 ணாசு (தசு) வ துஸு குதிராஃலாசுடுஷு நு சாடுஷாடுவாசு
 வாதிரடுவகா (செடுநுசாராயெபு) னுராமராஜாந
 ரம் வரிகுர சது ஜெஃ சாரீரகாயடுலாமு டுஷக வபு தி
 திராதிவிஃ செடுநுசாராயெபு (டுரணி) லுசுதமு
 யெதிரணாயி (வசுஃஉலுசுகிகுடுரெஃ) வரடி டுராரபண
 டுடாடுகாடுஷுஃ நுரபஸுடசுடுநகாடுரெஃ (சுமூகாரி)
 லுபுயுயெ சுமீசுதம் (வுராலாயெபு) லுசுடசுடுநமு
 ருஃ (தசு) வ துஸு குதிராடுஷாடுவாசுவாதிரடுவகா
 (னுததிகி) சுவாயடு லகாசாடுஷுஷெவ னுததிகி (லிஃ)
 னுதவுஷிவிசு னுதவு காரிகாஷுரா வாரபுய (நுர
 விலுஷாஷாடுதசு (விஷுஅலிதெது) ஸடுஷுடுஷடுமாத
 லுஷடுவெஃ லுடுஷெபஸு முஷாதி மூயசு துடுஷிஃ னுவிஷு
 விதுடுயெபு (விசுடா விவெயு) விஷுடுதயர் விஷுதம் (சு
 ஷிவி) சுவாயடு நமுஷு விசெடுஷுஷு வஷாஷுஷு
 லுசுகிஷாவநயுரா யடுரெஷுஷுவி (செஷசுஷாசு)
 லுசுஷுஷுவிஷுந ஷடுஷிவணிராஜ துஷாசு (வாதிஷு
 லாஃலுஷாஷு) நுராயடுலிசாதி முயநிடுஷாடுஷு சூ
 தெயராராநுஷு ஷெசிகெஷு டுசு (டுசு) பதஃ ததிஷு-வ து லுசு
 துராலாகடுஷு நு சாடுஷாடுவாசு வாதிரடுவகா (சு
 னுஷாஷு) னுதவாநுஷு (சுதஃ) தலாசு காரணாசு, சு
 டெகாஷாயடு நிரடுஷுஷாசு ஷபாஷுஷாயடு லகாடுசெதயா
 னுதகாஷு (வதுரயிகுரணீ) ஜிஷுலாயிகுரண. ஜுநா.
 ஷுயிகுரண, சாஷுஷுஷுஷுயிகுரண, லுஷுஷுயிகுரணா, தி
 கா சுயிகுரணவதடுஷுஷு லகாஷுஷு (னுஷவிடுஷாஷுஷு)

திருவிழை நிரதிருவரணிக் கருகலு || உய || *
 வாலாநீர்நாழி விலிவிலி உமாரநாழிவத லுண்கிதாவல்
 வாகியா லுண்கி வாலாநீர்நாழிவத லுண்கிதாவல்
 வதகியு வாலுண்கி வாலாநீர்நாழிவத லுண்கிதாவல்
 உணவலுவி தா வுதப லுண்கிதாவல் தகியு வாலுண்கிதாவல்
 டி வுதப லுண்கிதாவல் தகியு வாலுண்கிதாவல் ||**||

உயர் வனவெதிவாநிவலாயொருகலு நீபம், யயாடிசுருகலு உமார
 டிவாலுண்கிதாவல் * * * * * || உய ||

வாலாநீர்நாழி — || (சுநாழிவிலிவலுண்கிதாவல்)

சுநாழிதபா லுண்கிதாவல் உமாரநாழிவத லுண்கிதாவல்
 வதகியு வாலுண்கிதாவல் தகியு வாலுண்கிதாவல்
 உணவலுவி தா வுதப லுண்கிதாவல் தகியு வாலுண்கிதாவல்
 டி வுதப லுண்கிதாவல் தகியு வாலுண்கிதாவல் ||**||

உகெஷ ராயாரணாஷெ ராநுஜிதவிவியஸவ;
யாலொவயொமெம்: ஸிக்ஷாஷெஷர் விவித்ரா மஜவி
ஹமசுவாந் ம்ராஹயஜி: ப்ரவ்யுதாம் | தஸூக் ஸா
செய்-டா உநுஷ்யெப்யஹுதிஷுவ தயாஹ-ஓதஸிக்ஷாவி
ஸெஷ: க்ஷொஹாஷெஷாஜிதொத்யா நயஜி க்யஜிஸள்
கஹ்தெதநொவி ஜாம: || * * * || ௩௩ ||

ஸூக், ஸஷி: ப்ரவ-ஓதஸிஸ-ஓநா- ஸநொவாநாஜி ப்ரவ்யு
திவச ஹவெஷெவெத்ய-ஓ: * * * * * || ௨௬ ||
உகெஷாஸித்ராஜி — || (உகெஷ:) ஸிக்ஷாம-
ணாநு ஂஂஂஂஂஂஂஂ ஸிக்ஷாப்யொமஸஜெயெ-ஓ: (சுநுஜித
விவியஸவ்யொலொவயொமெம்) சுநுஜிதாம்- ஹ-ஓயொஷ-
ஸ-ஓநவ்யாஷிகெ: ஹெதாஹி: திஸிதாம் விவியஸவ்ய
ஸொவயொமாம்: நாநாவியஸகிபஸிக்ஷா ஸாமத்யாதி, ஹெய்:
தெதாஷெஸெ: (மஜவிஹமசுவாந் ம்ராஹயசுஹி:) ம்
ஜவிஹமத-ஂராஜிந் வ்யுசவாடியசுஹி: (ஸ்யெர்ரணா
ஷெ:) ஹஹிவகப்யஹுதிஹி: (ப்யுஸகா:) ப்யொஜி
தாம், (விவித்ராம்) நாநாவியாம்: (ஸிக்ஷாஷெஷாம்) ஸவஸர்
கிம-ஹணர்வாயவிஸெஷாம்: ஶ்யஸ்யெஷெ, கிசெ-த உநுஷெ
ஷுதாஷெஸர்ஸகி ஸிக்ஷணவாஹ்யெஷெதிஹாவ: (தஸூக்)
தஜ: ப்ரவ-ஂரெஷு-மஜ-த-ஂராஜிஷெவி திர-ஂஸஸஸகிஸி
க்ஷணவாஹ்யெஷெ-ஓநாசு; உநுஷெ ப்ரஹுதிஷுவ (தயர்
ஹ-ஓதஸிக்ஷா விஸெஷ:) தாஷெஸ ஸஸஸகிம-ஹணா வர்
யப்யொமஷெஷ: (ஸர்ய-ஓ:) ஸ்ஹமதவந்வ (ஹாஷெஷாஜித:)
ஹாஷெஷெப்ய-கிவாஜித: (சுய-ஂகஹ:) ஹெகெஷாதாவித்ராஜி
ஹி: வொஷெஷு ப்யுஜிஜாநொ ஂவாதாதிராத-ஹவ
ப்ர-ஹுதி ஸ்ஹாய-ஓ வ்யுதாஷெந-ஂகார: (நயஜி) ந
ஹ்வெஷெதெயஜி (சுஸளகநொஜாமெ-ஓ-ஂவி க்ய-ஂகஹ:)
ஹவசுஹி: ப்ர-திவாஜித: காய-ஓய-ஓஸகிஷு-தாஷெந ப்ர-கா
ரொவிவீர் சுய-ஹிஷுதி. சுஷுஷு-ஂஷெஷெ ய-ஹ்ஷுஷு-ஂஷெ
ஹி-தெயெஷெ-ஓஷெஷெதெதிஹாவ: * * * * * || ௩௩ ||

கடுஸெலிசு வலிபு ஓசு-ஓ கஜவி சுயயிதூம் வெஷ்ட
யா வொடி; ராமம் தடுஸெலி தம் வகி தலீஸுவிஷய
தயா ஸிக்ஷு தெ தலுவொதநு: | சூலிவெடிா வெயாய
நாஸு-ஓ யலிஹ விதநு தெ த்ஸு தடிசு-ஓ ஹி யு
க்தம் தலாக்யூசு வலிபுவெடி வுயதத ஹதிவெ ஓஸு
நாடுஸிகம் தசு || * * * * || நக ||

கடுஸெலிசிதூலி — || (கடுஸெலிசிதூலி கடு-ஓ
சுயயிதூம் வெஷ்டயா வொடி; ராமம் தடுஸெலி தம் வ
கி) ஓடிவடிதாய வுத் ஸெஜாத, ஹதிஓடி-ஓவக்து
லிவாயெ-ஓண கெநவி ஓஸு வெஷ்டயா நியுஜூலிாமம்
சுஸிசு ஸிஷு: தடுஸெலி தடிசு-ஓ வாலாவகி (சுநு: தலீஸு
லிஷயதயாதலிஸிக்ஷு தெ) உலய துஸஹாநவலி தொதடுநூ
வாலம் சுஸிசு வெடிாவிஸெஷஜு: நிபொஜகுவெடிாஜநூலி
யொஜூவெயாகஸிஷு வுதூயிலிஷய தெநஸிஷுண ஓடிவ
டிதூயெயலி ராமம் வலம் ஸிக்ஷு தெ, ஸிஷுண ஓடிவடிதாய வா
கெயு வுயுக்ஷெ வுத் ஜநவெயாக ஓடி வாக்யூ லிசி வுதி
வடி) த ஹதுசு-ஓ. (வெயாய நாஸு-ஓ சூலிஷு: யலிஹ விதநு தெ
ததுடி-ஓ ஹி யுக்ஷெ) வுத் ஜநவெயாய நாடி-ஓ நி யுக்ஷெ ஸிஷு:
ய ஓடி தலிஹ வாக்யூ வுயுநகி தலாக்யூ தடிசு-ஓ ஓடுவஹி யுத்
(தலாக்யூசு வலிபுவெடி வுயதத ஹதிவெசு) வுத் ஜநவாக்யூ ஹ
ணாநகாரம் வலிஸாசு-ஓ வெடி ஓடிவடிதூலி தகலி-ஓ ஓடி வு
தெ, தலிவகாய-ஓ ரூவம் வாக்யூசு-ஓ ஹதிவெசு (சுஸூதசு சு
நாடுஸிகம்) ஜாதகலி-ஓ வுத் ஜூலிசு கஸு, தசு வாக்யூவ
டிஸவாலு. நலவகி, கிஷு? ஸுஸு-ஓ கி ய தெ, வுத் ஜந
நம் வுயாய நூசு ஓவாநா ஓவாவொலிவாலிஸஹ காரிஸா
சூலிசு வாலுலி தலிஸெஷவரிஜூ நடுவெவகூணூலு
வுத் ஜடுநவ வாக்யூசு-ஓ ஹதி நிஸூயொ ஜாய தெ. உதுரொ
தூரகாய-ஓ கரணம் து ஹூதூ: ஸுஸு-ஓ ஓடிவ ஜாய தெ,
ஹுஹ ஓலகூரூ தெ, வாயவாநாகாரய தி. ஜாதகலி-ஓ ஓடி க
ரொகி, ஓடி ஓடி. வெய-ஓ ஓடி உடுஷயகி, கி ஓடி ஓடி

வினாக்கள் மூலக்கொருக்கொரு வினாக்களுக்கு விடையாக
 ஸ: காய-வக்கா தவிசியிட்டு || * * * || 142 ||

காய-வக்கா தவிசியிட்டு || * * * || 142 ||
 வினாக்கள் மூலக்கொருக்கொரு வினாக்களுக்கு விடையாக
 ஸ: காய-வக்கா தவிசியிட்டு || * * * || 142 ||

வினாக்கள் மூலக்கொருக்கொரு வினாக்களுக்கு விடையாக
 ஸ: காய-வக்கா தவிசியிட்டு || * * * || 142 ||

காய-வக்கா தவிசியிட்டு || * * * || 142 ||

வினாக்கள் மூலக்கொருக்கொரு வினாக்களுக்கு விடையாக
 ஸ: காய-வக்கா தவிசியிட்டு || * * * || 142 ||

கவித்யாஜ்யம் காய-த்தாஜெஜ்யம் கபகஜகூடவசு கத்தூ-
 வ-ருவ-ம் வசக-த-ர வலிகெய்யுதி ராஜணபுஷ்டிஜ்ஜுதி
 ஜநகஜ்யக் வவ-ப-ஸகிஸாமிஜேஹ : ஸ்ரோத்ராஜெஜ்யம்
 ஸளரஸாஜிம ஹணர-ஹி ரிபர் தர்புஸர்வாஜ்யஹ
 வாசு வவ-ம் ஹெதா ஹவஸ்யுசு வடக்யு ஹிஹ
 நயா ரகதூ-தா தாஹதரவ்யு || * * || ௪௨ ||

கவித்யாஜ்யித்யாஜி — || (கவித்யாஜ்யம்) ஜீவஜீஹீ
 யாஜஹாண-வாஜிகம் (காய-த்தாஜெஜ்யம்) காய-த்க்வாஜிஹிம்
 ஹெதாஹிம் (கபகஜகூடவசு) ஹுண-த்காரகதூ-தக க
 டகஜிகூடவசு (கதூ-தவ-ருவ-ம்) வசகதூ-தகம் (சுதூ)
 சஜிஹந-ஸிாநெ (ஸம் கத-ரா) காய-தகம் ஹெதா-வ
 தூசு வலிகெய்யு கத-ரா, (சணபுஷ்டிஜ்ஜுதிஜநகஜ்யக்)
 சுதிஸு-ருகூஹ-ருதர்: விஸுரவாஜாநவரஜிணவம் யாநிவ
 ஸவ-தஜீவாதவஜெவதாஜ்யுஷ்டிாநி தகம் ஹுஷுதீநி யர்நி ஜ
 ம்ஜாவாஜாநஸஹ்காரி வஸு-ருநி தகஸூகூசுகூரஸ் (வ
 வ-ப-ஸகிஸா) ஸவ-தநிஜிணாந-ஹுண-ஸகிஸா-ஹுண (வலி
 கெய்யுசு) வகூயஜி-தாவதூசு வலிகெய்யுஷெவ, (ஹெஜெவம்)
 வன்வம் ஜாவிநய, (ஜயம்) தெ வ-ஹொ , (ஸ்ரோ
 தூ-ஜெஜ்யம் ஸளரஸாஜி ம ஹணர-ஹி:) ஸ்ரோ-ருத்ர-
 ஜி யாஜிஹிம் மயரஸாஜி ஸாகூசுகாரவிஸூ-த-ஹுர் (தா
 ஜ்யஸர்வாஜ்யஹாவாசு) காய-தகூஸு வவ-தஜீகதூ-தக
 வுர்-ஜ்யஹாவாசு (ஜஹ) ஹொகெ, (வடக்யுசு) க-
 தூதீ: (வவ-ம் ஹெதா-ம் ஹவஸ்யுசு) ஸவ-தகாரக
 ஜாதம் ஹஸூகூசுகூய-தக (தாவதா) காய-தநிஜி-
 ஹாந-ஹய-ஹவஸூ-தர் ஸூகூசுகாராஜஹாஜிாநெ (சு
 ஹு) க-ஹாஹு, (சுகதூ-தாநவ) வடகதூ-தகூரஜஹ
 ஹொ நஹதீ. க்யஜத விசுஹி: கி? ஸவ-தகாரகஜ்யுஷ்டி
 கத-ரா - உதகதிவயகாரகஜ்யுஷ்டி - வ-ருவ-தூ-
 ஹு ஸவ-தகாரகஜ்யுஷ்டிஹம் நவிஜ்யுதெ, நவ தர்வதா த
 ஹு கத-தூகூஹாநி, உ-தூர தூ-கூசுகூரஜி கத-தூ-ஹி கதிவயகூ

கையநுடிபெடி வி-ஷயவநுதம் தசுவரீக்யுணமாவீ
 த்யாகெவெ உநநுசெவெ நிரவயிகலுவெ ஸாஸு
 தாத்ய-ஓரஹ || * * * * * || சக ||
 தாத்ய-ஓ ஸுஹதகெ வுவிஹதிவியநா வெகுவா
 க்யு வகெஷ ஹெஷெவிஸாடிஸிஷெ ந-ஓவகி வெ

ராணஹவி துஜஹ-ஓ தீதிஹாவம் (விப்யாய-ஓகெ) ஸுர தஹெ ஶுண
 ஸதம் ஜகாநதித்யாஜிஸிம் ஸஹபு திவகூளகிவாவாடி தாஓடொ
 ஷாஓ நவய-ஓதயாவாடிஓ கவிதா : “ வரஹாவிதிகாஓரீ ஸஹ
 விப்யா ” ஶிதிவியிஓஸஷகெஹெ நவயெயுயஸுரடுவ ஶுதிவ
 தி ஹெதஹடுதாநாஸத்யாடிவக்யாநாஓப்யாஓராணுஜிதிவெ
 ச? (சுநுடிபெடிஓ விஷயவநுதம்) : “ ஶெநாஶுஹெத்யுவா
 ஶீதெத்யாடிவ ஶநுஸிநு ஶநுதயா யாடிஷிஓ ஶெஸி ஶ
 ஹகெநுடிஷிஓநாஜிஸ ஹதெதகடிஷிரவிவரஓததயாடிஷி
 ஶத்யாடிதஸ்யாஓ விஷயவநுதம் ஶுரொஶுராணஹஸிவகநுதம்
 ஶிஷ்யாஹடுதஹவெசுநவாநஓவாஸுஹஹெஷெ (தசு) த
 ஶாசு, (வரீக்யுஓ நஹாவி) நிரஶுஸத்யுஜாநாடிஸுவ
 நிஷடி-ஓஶடுதம் வஸுவிவாரணீப-ஓஹவிஷ்யுதி, தஜிவாரா
 தகம் ஶஓஸாஸுஹ ஶநாரஹணீபஹஸ்யாசு (ஶத்யாகெவெ)
 ஶஶஓஸாஶுஹிதெஷுகி (நிரவயிகலுவெஶநநுஸெஷஓஸா
 ஶு தாத்ய-ஓரஹ) ஶநவயிகலுவாஶுதகெ ஶுஹணி ஶநநு
 ஶெஷஓ- வியிவாக்யெஸெஷகவ ஶநாவஹஓ ஶுதஓதெடுஹெணவ
 ஶுஶுதம் - ஶாஸுஸு - ஶவநிஷடிஶகஸு, தாத்ய-ஓ
 ஹெயககெந வய-ஓவஸாநம், (ஶுஹ) “ ததூ ஶஶகபாஜிதி
 ஶதிவாடியாஜாஸ || * * * * * || சக ||

தாத்யெ-ஓத்யாஜி — || (வியிநாவககாஶுஶவ
 கெஷ) ஶத்யாஜிவாக்யாநாஓ வெஷநவியுஹெகித ஶெயுயஸ
 ரடுவஸிஷ-ஓணவரகெந தஶகவாக்யுஶவகெஷவி (ஶு
 ஹதகெ) ஶுஹஸுரடுவெ (கவிஹகி) ஹெஶுடி-ஓ வி
 ஶெஷஹஓ - கவிஸாஶகாசு (தாத்ய-ஓ) ஹெயகதயா
 ஶுடி-ஓஸாநம், ஶஶுஶுஹெகிஸெஷஓ (ஹெஷெவி) ஶிஷவா

திநிவண்ணயிபா ஜாமஜாஸூலவரிஜா | ஸிவ தஸா
 வனொயெ ஸதிவரவிஷயெ ஷொஷவாயய்யுஷெ.
 தெ ஜாமஜாதுவதொஸா நகரீதரயீ தெநஜாஜீ
 வலாவம் || * * * * * || ௩ ||
 ஸாலாராவொவவெகெ) வதாரயீ சுரணீ வெழிகெ

வருவந ததாயவ்வரிஊரண கீபாவிசெஷெ, சுவிமா
 ணலவெனெரி துஷுரவீவிசெஷண (சுதிநிவண்ணயிபாம்)
 ஸிபாநாமவாயிதீ (வாரதீ, காடவதூவ) வரொ
 கெஹதா வகுதபாவவதூவீ (சுமஜாஸூலவரிஜா) வெ
 ஷொஜாஜெனெ திஸிவதஸகி (வரவஷெதெ) வரஜாதவிஷய
 கெ(ஷொஷவொய்யுஷெ) சுநாநிபநா விஷிஷ ஸாவ
 ஷாயதபா காரணஷொஷவஹிதெ சுலாகீகாசுஷிஷபகாசு
 வொயகவுகூடவஹிதெ (ஸிவ தஸாசீவாயெவஸகீ)வெ
 ஷொஷகூராராஸா தஸாஷெவகரணாஷெவஷெ ஜாமெ ஜீ
 நெவ - ஜாமுதிவகி சுவாஜெனெகாரணெவாஸகீதிசெஷெ
 (சுலாஸ)வெஷெ - (கரு)வெஷெணிவிஷயெ(சுலாஸதொநஜாமெ)
 கூதீலாகெகெஷெண நெவஜாணவெசு? வாகெஷெ ஷெ
 ஜாணெ ஹெவெஷெவெதூஷெ. (உதாரயா) காரணெகெ. ரணவெ
 ஷொஷவாகுநாஜீ வஜாணெ சுலாமெதெநெவநொபெந சு
 ஜீவாமெஷெ வஜாணெ சுலாபிதி (நெநஜாஜீ வலாவம்)
 வெஷொஷாமவலாவம்ஸூரிதீ சுஷெ: * * * * * || ௩ ||

ஸாலாராவெதூஜீ - || (உயவதாரயீசுரணீவெ

டிகாஸாலாராவொவவெகெவவதூ (வனஷாஜீகூலா
 யிகரண - ஜீஷாடியிகரண ஸாலாவொயிகரண வரிந
 யாயிகரணருவ வதாரயீசுரணவகீவெழிகா ஸாலாராவ
 விரொயியுசுலவதூவாவ, வ, திவதிஷாஸூ, சுநாமுஷெ
 சுலாஸாஸகாநி ரஸநகூராராவஷெவிவாராதகூஸரீசுரகூஸ
 ஸாலாராவ நிவலாவரபதஜெவொசுவாத ருவதாவதூவ
 தக (கூஷெ) வெஷெணெ (உவ) விதீயவதூசூயி
 கரணெயெ: (உஷெ) வெஷெவிதெ (விசெஷெயெ) வசு

௬௮ சுப்தரமஸவமித்யாஃ* சுயிகரணஸாராவஸ்யாழ்

கஸ்யாஸெஸ்யுஷஸுஷுணஃ (திலிமொடியிகுதீஷு) 'நஸூந
 தொவிவரஸ்யுஷயலிமஸவ-ஃத ஹி'. உத்யு-ஹபலிமயிக
 ரண - சுயிகரணாஹரெஷுஷ (தாடியுஸாநநு காஜீநு) நிர
 திஸபாநநுர-ஹவகாஜீநு (வகஷுதி) - தடிவஜீவநெநெவா
 துவிஸெஷயம் ஸுதிவாடி)தஉதிநவளநர-ஃத்யு ஜாஸஃசு
 த்திஹாஃ * * * * * * * * * * || ௫௩ ||

ஐதி ஸ்ரீரமநாயஸஃமஸந யதிராஜகடாகுஷ மஹோ
 ஹயவெஷாஹஹுடியஸு ஹாரகாஜ கௌதீமக
 ஷு ஸ்ரீநிவாஸராவவஷாஸஸு க்யுக்ள
 சுயிகரணசுப்தரம ஸஜாவ்யாபாஃ
 சுயிகரணஸாராவலீ விஹி
 ண்யாஸாஸாரஹவெ
 பிகரஸஜாவா ||



VERIFIED 10
VERIFIED-2001